THİRUVALLUVAR

THİRUKKURAL

HASAN ÂLİ YÜCEL KLASİKLER DİZİSİ

ÇEVİREN: KORHAN KAYA

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

Genel Yayın: 6080

Hümanizma ruhunun ilk anlayış ve duyuş merhalesi, insan varlığının en müşahhas şekilde ifadesi olan sanat eserlerinin benimsenmesiyle başlar. Sanat şubeleri içinde edebiyat, bu ifadenin zihin unsurları en zengin olanıdır. Bunun içindir ki bir milletin, diğer milletler edebiyatını kendi dilinde, daha doğrusu kendi idrakinde tekrar etmesi; zekâ ve anlama kudretini o eserler nispetinde artırması, canlandırması ve yeniden yaratmasıdır. İşte tercüme faaliyetini, biz, bu bakımdan ehemmiyetli ve medeniyet dâvamız için müessir bellemekteyiz. Zekâsının her cephesini bu türlü eserlerin her türlüsüne tevcih edebilmiş milletlerde düşüncenin en silinmez vasıtası olan yazı ve onun mimarisi demek olan edebiyat, bütün kütlenin ruhuna kadar işliyen ve sinen bir tesire sahiptir. Bu tesirdeki fert ve cemiyet ittisali, zamanda ve mekânda bütün hudutları delip aşacak bir sağlamlık ve yaygınlığı gösterir. Hangi milletin kütüpanesi bu yönden zenginse o millet, medeniyet âleminde daha yüksek bir idrak seviyesinde demektir. Bu itibarla tercüme hareketini sistemli ve dikkatli bir surette idare etmek, Türk irfanının en önemli bir cephesini kuvvetlendirmek, onun genişlemesine, ilerlemesine hizmet etmektir. Bu yolda bilgi ve emeklerini esirgemiyen Türk münevverlerine şükranla duyguluyum. Onların himmetleri ile beş sene içinde, hiç değilse, devlet eli ile yüz ciltlik, hususi teşebbüslerin gayreti ve gene devletin yardımı ile, onun dört beş misli fazla olmak üzere zengin bir tercüme kütüpanemiz olacaktır. Bilhassa Türk dilinin, bu emeklerden elde edeceği büyük faydayı düşünüp de şimdiden tercüme faaliyetine yakın ilgi ve sevgi duymamak, hiçbir Türk okuru için mümkün olamıyacaktır.

23 Haziran 1941
Maarif Vekili
Hasan Âli Yücel

HASAN ÂLİ YÜCEL KLASİKLER DİZİSİ

THİRUVALLUVAR
THİRUKKURAL

ÖZGÜN ADI

திருக்குறள்

ÇEVİREN
KORHAN KAYA

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2021
Sertifika No: 40077

EDİTÖR
KORAY KARASULU

GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM

DÜZELTİ
NEBİYE ÇAVUŞ

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

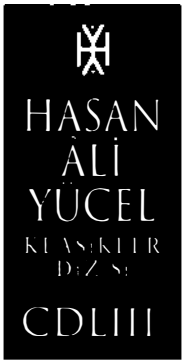
I. BASIM, MAYIS 2024, İSTANBUL

ISBN 978-625-429-761-8 (CİLTLİ)
ISBN 978-625-429-760-1 (KARTON KAPAKLI)

BASKI
UMUT KAĞITÇILIK SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.
KERESTECİLER SİTESİ FATİH CADDESİ YÜKSEK SOKAK NO: 11/1 MERTER
GÜNGÖREN İSTANBUL
Tel. (0212) 637 04 11 Faks: (0212) 637 37 03
Sertifika No: 45162

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İSTİKLAL CADDESİ, MEŞELİK SOKAK NO: 2/4 BEYOĞLU 34433 İSTANBUL
Tel. (0212) 252 39 91
Faks (0212) 252 39 95
e-posta: info@iskultur.com.tr
www.iskultur.com.tr

THİRUVALLUVAR

THİRUKKURAL
-KUTSAL DİZELER-

ÇEVİREN: KORHAN KAYA

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

İçindekiler

Sunuş vii

I. Erdem Üzerine 1
II. Zenginlik Üzerine 37
III. Aşk Üzerine 103
Kaynakça 129

Sunuş

Bu eser etik, sosyal, politik, ekonomik, dinsel, felsefi, ruhsal, cinsel konuları içeren ve içinde herhangi bir tanrı adı geçmeyen, herhangi bir dine de ait olmayan bir tür kutsal kitaptır. Tamil ülkesinde olduğu kadar tüm Hindistan'da ve Şrī Lankā'da çok iyi bilinir. Kitap için "Tamil Veda" ve "Güneyin İncili" gibi benzetmeler yapılmıştır. Yazarı Valluvar adında bir büyük ermiştir. Eserin adı aslında "Kural"dır. Tamil dilinde *Thiru* sözcüğü "aziz, kutsal" anlamlarına geldiğinden kitabın da, yazarının da adlarının başına bu sözcük getirilir ve aziz Valluvar için Thiruvalluvar, kutsal Kural için de Thirukkural denir. Fazladan konan /k/ sesi iç ses fonetiğine özgü bir durumdur. Bazı kaynaklarda tek /k/ ile ve tha sesindeki /h/ yi kaldırarak "Tirukural" olarak da yazılmaktadır. Tamil dilindeki *Thiru* sözcüğü Sanskrit dilindeki aynı anlama gelen Şrī sözcüğü yerine kullanılmaktadır. Kural sözcüğü "çok kısa şiirsel cümle" anlamına gelmektedir. Hem bir şair hem de bir eğitmen olan Valluvar eserindeki 1330 cümleyi onarlı gruplar halinde 133 bölümde toplamıştır. Bu cümlelerin her biri yedişer sözcükten oluşmaktadır. Cümlelerin çevirilerini ne kadar kısa tutmaya çalışmış olsam da ne yazık ki bu çeviride cümlelerin bu yedişer sözcükten oluşma özelliği gösterilememiştir. Valluvar eserini erdem, zenginlik ve aşk olmak üzere üç ana başlık altında toplamıştır ki bu Sanskrit edebiyatından bildiğimiz Dharma, Artha ve Kāma'dır. Bunların Tamil dilindeki karşılıkları Aram, Porul ve İnbam'dır. Aslında bunlara devam niteliğinde bir dör-

düncüsü daha vardır: Moksha. İnsanın kurtuluşunu ve ölüme karşı alacağı tavrı kavramlaştıran bu sözcük Thirikkural içinde yoktur. Valluvar oldukça laik ve bu dünyada yaşayan eğitmen kimliğiyle bu bölüme gerek duymamış olmalı. Zaten o dönem Tamil şairlerinin hiçbirinde dinsel bir tutum yoktur.

Eserin ne zaman yazıldığı tam olarak bilinmiyor. MÖ 2. yüzyıl ile MS 6. yüzyıl arasında yazılmış olduğu tahmin ediliyor. Eser Tamillerin Sangam Edebiyatı içinde telakki edilir. Sangamı "edebiyat okulları" olarak düşünebiliriz. Gelenek, bu üç farklı zamanda ortaya çıkmış akımlara ait okullardan ilk ikisinin 4440 ve 3700 yıl öncesine kadar gittiğini gösteriyor. Bugün elimizdeki eserler üçüncü Sangam dönemine ait olanlar. Thirikkural bu döneme veya da post-Sangam denilen döneme ait olmalıdır. Tamil Edebiyatı'nın en eski eseri, muhtemelen MÖ 2. veya 1. yüzyıla ait olan Tolkāppiyam adındaki gramer kitabıdır.

Thiruvalluvar'ın yaşamı hakkında çok fazla bilgi bulunmamaktadır. Efsanevi geçmişinde Brāhman bir baba ile aşağı kasttan bir annenin çocuğu olarak doğduğu söylenir. Ancak iyi bir eğitimi vardır. Manu'nun hukuk kitabı olan Dharmaşāstra'yı, Kautilya'nın devlet yönetimi kitabı olan Arthaşāstra'yı iyi bilmektedir. Vatsyāyana'nın aşk sanatını anlattığı Kāmasūtra hakkında da oldukça bilgisi vardır. Chennai'ye (Madras) çok yakın olan, deniz kenarındaki Mylapore'de doğduğu kabul edilir genellikle. Bazıları daha içerideki Madurai şehrinde doğduğunu düşünür. Bir kısım araştırmacı ise onun en güneydeki Kanyakumari'de doğduğunu iddia eder. Hindistan'ın en uç noktası olan bu yerde, 2000 yılında, küçük bir ada üzerinde Thiruvalluvar'ın 41 metre yükseklikte taştan bir heykeli yapılmıştır. Ayakta durur halde betimlenen heykel, kimi Hintliler tarafından Amerika'daki özgürlük heykeli ile kıyaslanır. Yapımı 1976'da bitirilen ve Chennai'de bulunan "Valluvar Kottam" adında bir başka anıt daha vardır. Thiruvalluvar'ın dini inancı belli değildir. Eserin başlangıcındaki ilk on cümle tanrıyla ilgiliyse de bunun hangi tanrı olduğu belirtilmemiştir. Eserin sonuna kadar da bir daha dinle ilgili herhangi bir konu işlenmez.

Thirukkural'ın yazıldığı dil, dört büyük Dravid dilinden biri olan Tamil dilidir. Hindistan'da, Tamil Nadu eyaletiyle Şrī Lankā'nın kuzeyinde konuşulur. Tamil dilinin beş tane önemli lehçesi vardır: Yerukala (Korava), İrula, Kasuva, Kaikadi, Burgandi. "Granth" adı verilen ve Brahmi alfabesinden türeme bir alfabe sistemiyle yazılır. Tamil alfabesinde on iki ünlü, on sekiz ünsüz vardır. Sanskrit sözcükleri yazmak için beş sese denk gelen beş simge daha eklenmiştir. Edebî Tamil dili ile günlük konuşma Tamilcesi arasında farklar vardır. Bunu Klasik Tamil ve Modern Tamil diye ayırmak mümkündür. Geleneğe göre MÖ 600'lerde Agastya (Akattiyar) adında bir ermiş güneye gelip yerleşmiş ve onun bir öğrencisi olan Tolkappiyar, Tolkappiyam denilen Tamil gramerini yazmıştır. Ancak bu eser MS 1. yüzyılın dil özelliklerini yansıtır. Tamil dili söz varlığı açısından incelenecek olursa, bu dilde pakshi (kuş), strī (kadın), pushpa (çiçek), pustaka (kitap), stambha (sütun), visha (zehir), taila (susam yağı) gibi birçok Sanskrit sözcüğün kullanıldığını görürüz. Sanskrit dilinde de anala (ateş), kuvalaya (lotus), kona (köşe), mālā (çiçeklerden kolye), vallī (sarmaşık) gibi çeşitli Tamil ya da daha geniş anlamıyla Dravid sözcükler bulunmaktadır. Tarihin karanlık çağlarında Āri ve Dravid toplumlar karşılaştıklarında iki dil de birbirleriyle kaynaşmış olmalıdır.

Hindoloji'nin babası sayılan William Jones, 1783 yılında Hindistan'a geldiğinde Kolkata'da (Kalküta) "Asiatic Society" adında bir bilimsel kurumun temelini atmıştı. Burası bir akademi gibi çalıştı. Jones ilk olarak 1789'da Kālidāsa'nın Şakuntalā'sını İngilizceye çevirdi, daha sonra da Manu'nun hukuk kitabı olan Manusmriti'yi. Sanskrit dilinin keşfi tüm dünya için büyük bir keşifti. Sanskrit metinlerin en eski tabakasını Vedalar oluşturduğu için, Max Müller, Alfred Ludwig gibi sonra gelen Hindologlar "Veda araştırmacıları" olarak anıldılar. Araştırmacıların kıtada neredeyse Sanskrit kadar eski bir dil olan Tamil dilini keşfetmeleri zaman aldı. Burada oluşan kültür sadece kuzeyden gelen Ārilerin işi değildi. Hindologların Dravid kültürüne ilgi duymalarıyla ortaya

Sanskrit okyanusundan sonra bir başka okyanus daha çıkmış oldu. Bu durum Hindoloji biliminin sınırlarının ne kadar geniş olduğunu da göstermektedir.

Benim Thrivalluvar'a ilgim Hindoloji öğrencisi olduğum yıllardan başlar. Onun Thirukkural'da kaleme aldığı bazı cümlelerden etkilenmiş ve bu eseri Türkçeye kazandırmayı istemiştim. On beş yıl boyunca biriktirdiğim kaynakları şu son iki senede kullanarak bu eseri dilimize kazandırmayı başardım diyebilirim. Tabii bu işi, Tamil dilini bilmediğim için, eserin İngilizce çevirilerinden yararlanarak yaptım. Yine de en azından Tamil alfabesini okumayı öğrendim. Granth denilen bu alfabe Sanskrit dilinin yazıldığı Devanāgarī gibi Brahmi alfabesinden türediği için benzer anlayışla oluşturulmuş. Simgeleri öğrenince sözcükleri okuması o kadar da zor olmuyor. Bunun da çeviri sırasında yararı olmuştur. Örneğin bir yerde "ey kalbim" veya "ey ruhum" arasında tercih yapmam gerekti. Hemen Tamil-İngilizce sözlükten "nenju"nun anlamına baktım. "Kalp" olarak verilmişti ve başka bir anlamı da yoktu. O zaman "ey kalbim" demeyi tercih ettim. Buna benzer çeşitli düzeltmeleri Tamil alfabesini okuyabildiğim için yapabildim.

Thirukkural'ı birçok yorumlayan olmuştur. Bunlardan en önemlisi Parimelazagar'ın 1272 yılında yaptığı yorumdur. Benim yararlandığım metinlerden biri bu kişinin yorumlarının olduğu metindir. Ondan başka Manakkudavar, Pariperumal, Parithiar, Kalingar gibi yorumcular da vardır.

Thirukkural Batı'ya ilk kez Hristiyan misyonerleri yoluyla geçti. 1700'lü yıllarda Latin diline, daha sonra da İngilizce, Fransızca gibi çeşitli Avrupa dillerine çevrildi. Bazı Hint dillerine de çevrilmiş olan eser Türkçeye hiç çevrilmemişti.

Bu basit gibi görünen ama ait olduğu coğrafyada bir "şaheser" olarak nitelendirilen eserin Türk dilinde okunabiliyor olmasından mutluluk duyduğumu ifade etmek isterim.

Korhan Kaya
Ankara, 2021

I. Erdem Üzerine

1. Tanrı'ya Yakarış

1. A harfi alfabenin başlangıcıdır; başlangıçtan beri var olan Tanrı da dünyanın başlangıcıdır.

2. Mutlak bilgi sahibi olan Onun ayağına kapandırmıyorsa irfanın insana ne yararı var?

3. O en yüce olan kalbin lotusunda barınır. Onun görkemli ayaklarına varanlar ebediyen görkemli dünyalarda barınır.

4. Sevgi ve nefretin ötesine geçmiş olanın ayağına sarılanlar acı çekmeden yaşar.

5. Tanrı'ya hakiki bir hazla yakaran kişi ne iyi, ne de kötü işlerin meyvesinden etkilenmez.

6. Uzun ve mutlu bir yaşam, o "beş duyuyu kontrol etmiş olanın" yolunda gidenlerindir.

7. Aklın kederini sadece o "kıyaslanmaz olanın" ayaklarına sarılanlar dağıtabilir.

8. Yaşam okyanusunu sadece o "merhametli olanın" ayaklarına sarılanlar geçebilir.

9. Sekiz büyük gücün sahibine baş eğmeyenlerin duyuları işlemez, kavrayışları çalışmaz.

10. Yaşam okyanuslarını geçip kıyıya ulaşabilenler, sadece sonsuz olan Tanrı'nın ayaklarına sarılanlardır.

Yağmurun Önemi

11. Dünyayı hiç bitmeyen yağmurlar geçindirir, o yüzden onu yaşam iksiri gibi gör.

12. İnsanın besinini yağmur sağlar, yağmurun kendisi de bir tür besindir.

13. Bulutlardan gelen yağmur yüzünden okyanuslarla çevrili yeryüzü suyla kaplanır ve açlık baş gösterir.

14. Yağmur bulutları çok yağmur düşürür, çiftçiler tarlalarını süremez hâle gelir.

15. Harap eden yağmurdur fakat harap olanı ayağa kaldıran da yine yağmurdur.

16. Gökyüzünden yağmur düşmedikçe yeryüzünde tek bir ot dahi bitemez.

17. Bulutlar yağmur yağdırmayı keserse okyanusların dahi suları azalmaya başlar.

18. Gökyüzü kuruyacak olursa tanrılara tapınma ve bayram kutlamaları da yok olur gider.

19. Bu geniş yeryüzü yağmursuz kalırsa cömertlik de, çilecilik de sona erer.

20. Yeryüzünde susuz hayat olmaz, suların bitmez tükenmez akıntısı da yağmursuz olmaz.

Çileciliğin Büyüklüğü

21. Kutsal yazılar her türlü iyiliği, terk ve feragatin erdemini artırır.

22. Çileciliğin büyüklüğünü saymak dünyadaki insan sayısını saymak gibidir.

23. Her şeyin ikili doğasını bilen ve çilecilik yolunu seçenler bu dünyayı aydınlatırlar.

24. Bilgelik sopasıyla beş duyusuna hâkim olanlar göksel mutluluk tohumları eker.

25. Beş duyusuna hâkim olanlar öyle güçlü olurlar ki cennetin hükümdarı İndra bile onların lanetinden kurtulamaz.

26. Büyük insanlar imkânsızı başarır, küçük insanlar ise bunu yapamaz.

27. Dokunma, tatma, görme, koklama, işitme; bu beş duyuyu kontrol eden dünyayı kontrol eder.

28. Kehanet gibi sözler, ince deyişler kullanan büyük insanlar bu dünyayı açıklarlar.

29. Erdem dağına tırmanıp oturmuşların öfkesine karşı durmak olanaksızdır.

30. Erdemli olan ve canlılara merhamet giysisiyle yaklaşanlara dindar insanlar denilir.

Erdemin Gücü

31. Göğü ve yeri ayakta tutan erdemdir. Bir insan için ondan daha değerli ne olabilir?

32. Erdemden daha büyük armağan olmaz; en yıkıcı şey de onun yokluğudur.

33. İyi işler yapmaktan çekinme, erdemli olmak için her yolla ve tüm gücünle çalış.

34. Kirden uzak bir düşünce erdemin özetidir, gerisi kuru gürültüden ibarettir.

35. Erdemli yaşayan insan şu dört şeye kapılmaz: Kıskançlık, öfke, açgözlülük, kötü konuşma.

36. Yarın erdemli olacağım diye kendini kandırma. Şimdi ol! Zira ölürken yanında olacak yegâne dostun odur.

37. Erdemin gücü büyüktür. Tahtırevana binen ile tahtırevanı taşıyanlar arasındaki fark gibidir.

38. İyi ol, iyi şeyler yap, günü boşa geçirme ki yeniden doğuşunun önünde engel olmasın.

39. Sadece erdemli işler gerçek mutluluk sağlar, diğer işler boştur ve övgüden uzaktır.

40. Hayatta sadece erdemli işler yapılmalı, kirli işlerden ise özenle kaçınılmalıdır.

2. Ev Yaşantısı

Aile Hayatı

41. Gerçek bir ev sahibi erdemli yollarında ilerleyen öğrencilerin ve yaşlıların en iyi dostudur.

42. Erdemli bir ev sahibi çilecilerin, yaşlıların ve yoksulların ihtiyaçlarını giderir.

43. Aile yaşamının en önemli işlevi şu beşine hizmet etmektir: Tanrı, misafir, akrabalar, yaşlılar ve kendisi.

44. Haksız kazanılmamış zenginliğe sahip, yemeğini cimrilik etmeden paylaşan ev sahiplerinin nesli hiçbir zaman tükenmez.

45. Aile yaşamı sevgi ve erdemle doluysa aile bu ikisinin özü ve meyvesiyle dolar.

46. Evlilik yaşantısının gereklerini erdemle yerine getiren adama kim daha yararlı bir şeyi önerebilir?

47. Kurtuluş [mutluluk] için çabalayanlar arasında en iyisi, aile yaşantısını olması gerektiği gibi yaşayanlardır.

48. Ev sahibi, yolu üstündeki çile dolduran çilecilere elinden geldiğince yardım etmeli, kendisini buna adamalıdır.

49. Ev yaşantısı bir erdemdir. Kirden uzak, doğru yaşanan manastır yaşamı da iyidir.

50. Yeryüzünde ev yaşantısı süren, cennette tanrılar arasında Tanrı yaşantısı sürer.

İyi Eş

51. İyi kadın, ev işlerinde hamarat olan ve hünerlerini kocası için sergileyen kadındır.

52. Kadında erdem yoksa ne kadar dolu olursa olsun, tüm aile hayatı boştur.

53. Karısı değerli olan adamın neyi eksiktir? Karısı değersiz olan adamın ise neyi eksik değildir?

54. İffetini büyük bir dikkatle koruyan kadından daha görkemli bir şey var mıdır?

55. Tanrı'ya inanmasa da kocasına tapan kadın "yağ" desin yağmur yağar.

56. İyi eş özenle kendini ve kocasını korur, şerefine leke sürdürmez.

57. En iyi koruyucuları kendi iffetleri olan kadınların başka koruyucuya gereksinimleri var mıdır?

58. Kendisiyle evlenen erkeğe derinden bağlı olan kadın tanrıların cennetinde mutlu olur.

59. Kadının övgüye değer saflığı olmadıkça erkek onlara laf edenlerin karşısında bir aslan gibi yürüyemez.

60. İyi eş eve bir lütuftur, çocuklar da iyi eşin mücevherleridir.

Çocuklar

61. Akıllı çocuklara sahip olmaktan daha büyük talih yoktur.

62. Lekesiz karakterli çocuklara sahip olanlara kötülük yedi doğuş boyunca dokunamaz.

63. Derler ki çocuk erkeğin gerçek hazinesidir, o hazineyi onun yaptıkları şekillendirmiştir.

64. Çocuğun küçücük elleriyle çalkalayarak yaptığı tatlı göksel bir abıhayat gibidir.

65. Çocuğun dokunuşu beden için, onu dinlemek de kulak için keyiftir.

66. Çocuğun sesini duymayan onları bir şey sanarak, "Ne hoş lavta, ne hoş flüt," der.

67. Bir babanın oğluna yapacağı en iyi şey onu bilgili insanların önüne çıkarmasıdır.

68. Her yerde kendi bilgisini geçen çocukları olan insanlara ne mutlu.

69. Bir annenin oğlunun bilgili ve iyi bir insan olduğunu duyduğunda hissettiği mutluluk, onu doğurduğunda tattığı mutluluktan fazladır.

70. Çocuğun görevi, babası için insanlara, "Bunu kazanmak için ne gibi bir hayırda bulundun?" sorusunu sordurmaktır.

Aşk Üzerine

71. Seven kalbin gözyaşları düşüp kendini açığa vururken kim aşkı saklayıp bir yere hapsedebilir ki?

72. Aşktan yoksun olan sadece kendine bakar, âşık ise bütün benliğiyle başkalarına aittir.

73. Derler ki, ruhun bedenle birleştiği sevgiyi bilmek gerekir.

74. Aşk insanı herkese karşı merhametli yapar, bu da paha biçilmez bir dostluk hazinesidir.

75. Derler ki aşkın büyüklüğü iyi aile, dünyevi zevk, göksel mutluluk kazanmaktır.

76. Cahil der ki aşk erdemli ruhlarda olur, oysa bilmez ki o kötülüğe batanları da kurtarır.

77. Parlayan güneş kemiksiz solucanı nasıl kurutursa, aşksız kalanın sonu da budur.

78. Kalbinde aşk olmayan biri çöldeki kurumuş ağaca benzer.

79. İçinde aşk yoksa dışarıdan iyi olmanın ne yararı var?

80. Kalbinde aşk varsa insan gerçekten yaşar, aksi halde deri gerilmiş kemikten başka bir şey değildir.

Konukseverlik

81. Zenginlik elde etmek ve evde yaşamanın tek amacı misafirlere konukseverlik göstermektir.

82. Ölümsüzlük yemeği bile olsa evde misafir varken onu saklamak doğru değildir.

83. Her gün evine geleni besleyen asla yoksulluk acısı çekmez.

84. Zenginlik Tanrıçası, misafire güler yüzle davrananın evinde yaşar.

85. Kendinden önce misafirini doyuran neden tarlasını ekerken sorun yaşasın ki?

86. Misafirini evinde özenle konuk eden kişi tanrıların evinde konuk edilir.

87. Cömertlik verilenle ölçülmez, onun değeri misafirin değeriyle ölçülür.

88. Hiç misafir ağırlamayan, "Kendimize zenginlik biriktirdik, kimse bizi düşünmüyor," diye ağlar.

89. Ancak düşüncesiz budalalar, "Hiç misafirin gelmemesi bolluk sağlar," diye düşünür.

90. Güzel Anicham çiçeğini koklarsan kurur, misafire ters bir bakış da onun kalbini kurutmaya yeter.

Hoş Sözler Söyleme

91. Aldatmadan uzak, yumuşak ve hoş sözler ancak erdemli insanların dudaklarından dökülür.

92. İyi bir hediye vermenin en güzel yolu, gülümseyen bir yüzle tatlı sözler söylemektir.

93. Nazik bir şekilde, kalpten gelen tatlı sözler söylemek erdemli olmanın yoludur.

94. Herkese güzel sözler söyleyen kişiler keder ve yokluk görmez.

95. Tevazu ve tatlı söz söyleme bir insanın mücevherleridir, bundan başka mücevher yoktur.

96. Bir insan tatlı sözcükler seçerek konuşursa onun iyiliği artar, kötülüğü azalır.

97. Kötü sözcükler yerine seçilmiş iyi sözcükler ruhsal ve ahlâkî özellikleri güçlendirir.

98. Anlamsız olmayan, tatlı sözcükler hem bu hayatta hem de ötekinde mutluluk sağlar.

99. Kişi iyi sözler duyduğunda sevindiğine göre neden başkasına kötü konuşur ki?

100. Güzel sözler varken kötü sözler konuşmak, olgun meyveye sahipken ham olanını yemeye benzer.

Şükran

101. Karşılıksız yardımın karşılığı ne bu dünyada ne de cennette ödenebilir.

102. Küçücük de olsa, zamanında yapılan yardım tüm dünyanın üstündedir.

103. Karşılığı beklenmeden yapılan yardım okyanustan daha büyüktür.

104. Dışarıdan hardal tanesi kadar küçük görünen yardımlar aslında palmiye meyvesi gibidir.

105. Başkasına yapılan yardımı, yardım edilenden başkası tam olarak ölçemez.

106. Saf insanlarla birlik olduğunu unutma, yardım edenlerle dostluğu asla bırakma.

107. Uğruna içten üzüntü duymuş dostlar yedi doğum boyunca unutulmaz.

108. İyiliğin karşılığını unutmak iyi değildir, kötülüğü unutmak ise iyidir.

109. Tek bir ölümcül hata, iyilik yapanın iyiliğini anında silip yok eder.

110. Her tür kötülük affedilebilir fakat kadir bilmemek asla affedilemez.

Tarafsızlık

111. Adalet düşman, dost, yabancı gözetmeden tarafsızca uygulanırsa doğrudur.

112. Adil kişinin zenginliği hiç kaybolmaz, aksine gelecek nesillerine bile mutluluk getirir.

113. Zenginlik kazanıldığında iyi gözükür, doğruluk kaybedildiğinde o her gün azalır.

114. Gelecek nesiller geride bırakılana bakıp kim adaletli, kim adaletsiz ayırt edeceklerdir.

115. Yokluk sıkıntısı, varlık refahı hep vardır. Bilge kişi iki durumda da aynı kalır.

116. Kalbi güzelliği bırakınca ve işleri bozulunca kişi içinden "yıkıldım" diye düşünür.

117. Kişi esaslı bir fakirliğe de düşse, doğru kaldığı sürece dünya ona fakir demez.

118. İki tarafa da eğilmeyip dengede kalmak, "tarafsızlık" bilge kişinin süsüdür.

119. Tarafsız konuşma doğruluktur, bunu içinde tutmak kalpte dolaşan rahatsızlıktır.

120. İş yapanlar kendilerini korudukları kadar başkalarını da koruyorlarsa onlara başarılı denir.

Kendini Kontrol Etme

121. Kendini kontrol kişiyi tanrılar arasına koyar, yokluğu ise en koyu karanlığa sokar.

122. Kendini kontrolü bir hazine gibi koru, bu dünyada ondan daha değerlisi yoktur.

123. Kendini kontrolü bir bilgi gibi gören kişi, bilgeler arasında seçkinlik kazanır.

124. Ev yaşamında kendini kontrolle yaşayanın yarattığı büyüklük bir dağdan bile büyüktür.

125. Tevazu her şeyden iyidir, o zenginliğe katılmış en büyük zenginliktir.

126. Beş duyusunu kaplumbağanın uzuvlarını kabuğuna çekmesi gibi içine çeken kişi bunu tek hayatta yapsa bile yedisinde güven içinde olur.

127. Hiçbir şeyi koruyamasan bile dilini koru, kötü söz kişiyi kötülüğe çeker ve kedere sürükler.

128. Bir kimsenin tüm iyi nitelikleri tek bir kötü sözle bile kaybolur gider.

129. Ateşin açtığı yara zamanla iyileşir, fakat dilin açtığı yara asla iyileşmez.

130. Bilgi ve kendini kontrolle donanmış kişiyi yolda erdem bekler, o kişi öfkesini bastırır.

Doğru Davranış

131. Doğru davranış insana büyüklük kazandırır; o yüzden insan onu hayatından daha fazla önemle korumalıdır.

132. Doğru davranış büyük bir çaba ile korunmalıdır, üzerinde iyi düşünecek olursan bu senin en önemli yardımcındır.

133. Doğru davranış yüksek doğuşlara neden olur, ahlâksız davranış ise insanı aşağı doğuşlara götürür.

134. Bir Brāhman Vedaları unutsa bile yeniden öğrenebilir, fakat erdemini kaybederse yüksek doğuşluluğunu da kaybeder.

135. Kıskanç insanın yoksul olması gibi ahlâksız davranan insan da büyüklükten yoksundur.

136. Sağlam düşünen kişinin erdemli davranışları asla kaybolmaz, kötülüklerin savsaklamadan doğduğunu bilir.

137. Doğru davranış insana onurlu bir büyüklük kazandırır, kötü davranış ise utançtan başka bir şey kazandırmaz.

138. Doğru davranış erdem tarlasının tohumudur, kötü davranış ise hiç bitmeyen bir keder hasatıdır.

139. Erdemli davranmaya alışmış insanlar yanlışlıkla bile olsa kötü söz söyleyemezler.

140. Dünya ile uyum içinde yaşayamayan insanlar çok şey bilseler bile cahil sayılırlar.

Başkasının Karısına Göz Dikmeme

141. Erdem kurallarını ve evlilik haklarını bilen kimse başkasının karısını isteme düşüncesine asla kapılmaz.

142. Erdemden uzak kalanlar arasında şehvetle başkasının kapısını bekleyenden daha aptalı yoktur.

143. Dostunun karısına göz diken kötü kalpli kişinin ölüden farkı yoktur.

144. Bir kimse çok büyük biri de olsa başkasının karısını aldığında onda büyüklükten eser kalır mı?

145. Kolay olduğunu düşünerek başkasının karısını baştan çıkaran kişi asla yok olmayan bir utancın acısını çeker.

146. Nefret, günah, korku, utanç: Zina suçu işleyen biri bu dördünden asla kurtulamaz.

147. Başkasının karısında çekici özellikler görmeyen evin efendisi değerli biridir.

148. Başkasının karısıyla ilgilenmeyen mert kişi sadece erdemli değil, aynı zamanda aziz biridir.

149. Korku deniziyle çevrili dünyada olana iyi davranılır mı? Başkasının karısının omzuna dahi dokunulmaz.

150. Bir erkek erdemsiz ve kötüyse başkasının karısının kadınlık niteliğini görmeyerek biraz olsun erdem kazanabilir.

Sabır

151. Toprak onu kazanlara nasıl katlanıyorsa, bizim de bizi hakir görenlere katlanmamız en iyisidir.

152. Sana yapılmış kötülüklere dayanmak iyidir fakat en iyisi onları unutmaktır.

153. Misafirperverliğe sırt çevirmek fakirliği artırır. Cahile sabır göstermekse gücüne güç katar.

154. Kişi büyüklüğü hiç kaybolmasın istiyorsa sabırlılığını besleyip kuvvetlendirsin.

155. Başkalarına kindar davrananlar değersizdir, sabırla davrananlarsa âdeta altın biriktirirler.

156. Kindarın neşesi sadece bir gün sürer, sabırlı kişininki ise zamanın sonuna kadar devam eder.

157. Kişi merhamete gelip kendisini inciteni incitmemeli, ona karşılık vermemelidir.

158. Kişi kibirle kötülük edenleri sabrıyla yenmelidir.

159. Sert sözlere sabırla katlananlar çilecilerin sahip olduğu nadir bulunan saflığa kavuşurlar.

160. Orucun zorluklarına katlanmak zordur, ondan daha zor olan sert sözlere dayanmaktır.

Kıskançlık

161. İçinde kıskançlık olmayan bir kalp erdemli bir davranıştan daha aşağıda değildir.

162. Birçok değerli şey arasında en değerlisi içinde kıskançlık duygusunu taşımamaktır.

163. Başkalarının zenginliğine sevinmek yerine onları kıskanan kişi ne zenginlik ne de erdem edinebilir.

164. Kıskançlık, sonunda utanç olacağını bilen birini asla yanlış işlere sevk edemez.

165. İnsanın gerçek düşmanı onu yıkıma götüren kıskançlığıdır, başka düşmana gerek yoktur.

166. Başkasına verileni kıskanan kimse, akrabalarıyla birlikte aç ve yoksul kalır.

167. Şans tanrıçası başkalarına hoşgörü göstermeyeni kardeşi Talihsizlik'e teslim edip gider.

168. Kıskanç kişi dünyanın zenginliğini yutar, sonra bu kötü insan cehennem ateşi dolu dünyalara gider.

169. Kalbinde kıskançlık taşıyan da zengin oluyorsa, iyi insanın neden fakir olduğu düşünmeye değerdir.

170. Kıskançlık yaparak kazanan olmaz, kıskançlık yapmayan ise her zaman kazanır.

Açgözlülükten Sakınma

171. Başkasının malına haksızca sahip olan kişi bedelini ailesinin geleceği ve kendi kirliliğiyle öder.

172. Haksızlığı utanç verici görenler para hırsının getirdiği suçları asla işlemezler.

173. Ölümsüz saadeti arayanlar geçici zevkler yaratan tutkunun izlediği ölümlü işlere yenilmezler.

174. Duygularına hâkim ve kötülükten uzak akıllı kişi, yoksul olsa bile başkalarının malına göz dikmemelidir.

175. Kişi eğer açgözlülükle başkalarına kötü davranıyorsa, geniş ve derin bilgiye sahip olmasının ne anlamı kalır?

176. Şeref kazanmak isteyen ama kazancını yanlış yollardan sağlayan kişinin harap olması kaçınılmazdır.

177. Açgözlülük biriktiren yolları aramayın, çünkü tadı çıkarılacağı zaman meyvesi acı olur.

178. Bir kimse kazancının yok olmasını istemiyorsa başkalarının kazançlarına göz dikmemelidir.

179. Açgözlü olmamaktaki iyiliği gören bilge kişiyi zenginlik tanrıçası görür ve onu koruması altına alır.

180. Başkalarının kazancına göz diken düşüncesiz kişi harap olur; onun kibirli aklı asla zafer getirmez.

Arkadan Konuşmaktan Kaçınma

181. Bir kimse erdemli konuşmasa ve günah içinde yaşasa bile ona, "Arkadan konuşan biridir," denilmedikçe iyi birisi sayılır.

182. Erdemsiz davranıp suç işlemekten daha kötü olan şey, bir kimsenin arkasından konuşup sonra yüzüne gülmektir.

183. Erdemin kuralları bize arkadan konuşanların yaptıklarının karşılığını yaşarken değil, ölürken alacağını söyler.

184. Bir insanın yüzüne hoş olmayan sözler söyleseniz bile arkasından konuşup kusurunuzu artırmayın.

185. Her sözü nazik ve güzel olsa da arkadan konuşan kişi boş kafalı olduğunu saklayamaz.

186. Başkalarının kusurlarını ortalığa saçan kişi aslında farkında olmadan kendi kusurlarını da ortalığa saçar.

187. Samimi ve dostane konuşmayı bilmeyen insanlar bölücü konuşmalarıyla dostların bile aralarını açarlar.

188. Dostlarının kusurlarını ortalığa saçan insanlar, yabancılara kim bilir ne kadar büyük zarar verirler?

189. Yeryüzü yapılan hayırlı işler sayesinde başkalarının yokluğunda kötü konuşan insanların ağırlığına dayanabiliyor.

190. İnsanlar başkalarının kusurlarını gördükleri gibi kendi kusurlarını da görürlerse başlarına herhangi bir aksilik gelmesi mümkün müdür?

Yararsız Konuşmadan Kaçınma

191. Anlamsız gevezelikleriyle herkesi rahatsız eden kişiden herkes bıkıp nefret eder.

192. Birçok kişinin önünde yararsız konuşmalar yapmak dostlarına kötü davranmaktan bile kötüdür.

193. Uzun ve yararsız konuşmalar konuşanın değersiz biri olduğunu gösterir.

194. Değerden yoksun sözlerin kuşkusuz hiçbir yararı yoktur. Dinleyenin zevki, konuşanın da değeri kaybolur.

195. Boş ve yararsız sözler sarf ettiği anda, insanların en iyisine bile duyulan sevgi ve saygı kaybolur.

196. Boş sözleriyle övünen bir insanı adamdan saymayın. O olsa olsa çöpten bir adamdır.

197. Eğer gerekliyse bilge kişi hoş olmayan sözler söylesin, ancak yararsız sözleri engelleyecekse bu iyi bir şeydir.

198. Fevkalade kazançlar ararken bile bilge kişi asla ıvır zıvır konuşmaz, faydasız sözler sarf etmez.

199. Cehaletten uzak ve kusursuz olan bilge kişi, dalgınlıkla da olsa asla yararsız sözler sarf etmez.

200. Siz de konuşurken bir amaç hedefleyen konuşmalar yapın. Asla amaçsız sözcükler kullanmayın.

Kötülük Yapmaktan Korkmak

201. Küstahça yapılmış kötü işlerden kötü insanlar korkmaz fakat iyi insanlar korkar.

202. Kötülükten daha büyük kötülük doğar. O yüzden kötülükten ateşten korkar gibi korkmalı.

203. Birinin düşmanına bile kötülük yapmayı düşünmemesinin en yüce bilgelik olduğu söylenir.

204. Başkasının yıkımını planlayana, erdem kendi yıkımını hazırlar.

205. "Ben yoksulum," diyerek kötülük etmeyin, eğer öyle yaparsanız daha da yoksullaşırsınız.

206. Istırapların acılarından kurtulmak isteyen kişi önce başkalarına zarar vermekten kurtulmalıdır.

207. Kişi nefret dolu düşmanlardan kaçabilir, ancak kendi nefret dolu işleri onu izler ve harap eder.

208. Bir kimsenin gölgesi, ayak izlerini takip eder; bunun gibi kötü işler yapanları da yok oluş izler.

209. Bir insan kendisini azıcık dahi seviyorsa ufacık da olsa ahlâksız işlere izin vermemelidir.

210. Doğru yoldan ayrılmayan ve kötülük etmeyen kimse, bilin ki mahvolmaktan kurtulmuş demektir.

Yardımseverliğin Gerekliliği

211. Yardımsever kişi kendine görev saydığı iyiliğin dönmesini beklemez; yeryüzü, yağan yağmuru bulutlara nasıl geri versin?

212. Değerli kişinin bütün kazandıkları yaptığı yardımlar sayesinde mümkün olabilir.

213. Ne bu dünyada ne de tanrıların dünyasında yardımseverlikten daha büyük bir iş vardır.

214. Yardım etmenin önemini anlayanlar gerçekten yaşayanlardır, diğerleri ölmüş sayılır.

215. Halka yardımı seven bilge kişi, köyün ağzına kadar dolu gölüne benzer.

216. Yardımseverlik yapan yüce gönüllü kişi, köyün ortasındaki olgun meyvelerle dolu ağaca benzer.

217. Cömert kişinin elinde zenginlik, meyveleri her şeyi iyileştiren şifalı bir ağaç gibidir.

218. Görevlerini iyi bilenler asla vermekten vazgeçmez, en kötü zamanlarında bile bunu ihmal etmezler.

219. Yardımsever kişi, insanlara karşı her zamanki görevini yerine getiremediğinde kendini yoksul hisseder.

220. Cömertlik yoksulluğa neden olacaksa, kendi özünü satarak yoksul olmaktan daha iyidir.

Verme

221. Yoksula vermek en büyük hayırseverliktir. Diğer bütün yardımlardan doğaları gereği belli ölçüde dönüş beklenir.

222. Cennete giden yol olduğu söylense de dilenmek kötüdür, cennete götürmediği söylense de vermek iyidir.

223. Doğuştan soylu kişiler içtenlikle verir, "Bende yok," diye mazeret uydurmazlar.

224. Yüzündeki memnuniyeti görene kadar bir dilencinin dilenişi ne kadar nahoştur.

225. Açlığa dayanmak gerçekten de büyük güçtür, birisinin açlığını gidermek ise ondan da büyük bir güçtür.

226. Yoksulun çektiği feci açlığı gidermek, insanların kazandıkları zenginliğin en doğru şekilde harcanmasıdır.

227. Açlık denilen feci bela yiyeceğini başkalarıyla paylaşanlara asla dokunmaz.

228. Taş kalpli kişinin zenginliğini istiflemesi, vermenin tadını bilmemesinden değil midir?

229. Zenginliğini istifleyip tek başına yiyen cimrinin yemeği dilencinin kuru ekmeğinden acıdır.

230. Ölümden daha acı bir şey yoktur, fakat vermek imkânsızlaştığında ölüm bile tatlı gözükür.

Ün

231. Yoksula verin ve övgüye değer biri olun, bir insan için bundan daha büyük ödül yoktur.

232. Bu dünyada övgü olarak her ne söylendiyse, yoksula sadaka verende baki kalacak.

233. Bu dünyada ölümsüz hiçbir şey yoktur, sonsuza kadar kalan sadece büyük ündür.

234. Bu dünyada büyük ün kazanan bilgeler, övgüde tanrıların bile önüne geçer.

235. Kaybı kazanca, ölümü yaşama sadece sonsuz ün sahibi bir bilge dönüştürebilir.

236. Mutlaka doğacaksan ün için doğmalısın, eğer böyle olmayacaksa doğmamak daha iyidir.

237. Ünden yoksun olanlar neden kendilerini değil de onları küçük görenleri küçük görmeye çalışırlar ki?

238. Dünyada insanlar ün sahibi olamamayı boş ve utanılacak bir durum olarak görür.

239. Ünsüz kişinin bedenini taşıyan toprakların verimli meyveleri, ürünleri azalır.

240. Lekesiz yaşam gerçek yaşamdır, ünsüz geçen yaşam ise yaşamdan sayılmaz.

3. Münzevi Erdemi

Merhamet

241. Merhamet kazanmak en büyük zenginliktir, diğer kazançlar aşağılık birikimlerdir.

242. Birçok yol arasından merhametin kurtuluşa götüren yolu en iyisidir, onu bul ve ondan ayrılma.

243. Kalpleri merhamete akanlar asla karanlık ve keder dolu bir dünyaya batmazlar.

244. Bütün canlıların yaşamını merhametle koruyanlar, yaşamları boyunca korku nedir bilmez.

245. Engin toprağı bereketli, üzeri rüzgârlı koca dünya şahittir ki keder merhametli insana asla yaklaşamaz.

246. "Merhametten habersiz kötü davrananlar, erdemden habersiz yaşayanlardır," der bilgeler.

247. Bu dünya nasıl meteliksizlere göre değilse, öteki de merhametsizlere göre değildir.

248. Yoksul bir gün zenginleşebilir, fakat merhametsiz olan tümüyle ve çaresizce yoksuldur.

249. Merhamet olmadan yapılan iyilik, içinde saflık olmadan Tanrı'yı anmaya benzer.

250. Senden daha zayıf olanı korkutuyorsan, kendini senden çok daha güçlü olanların önünde düşün.

Et Yemekten Kaçınma

251. Hayvan eti yiyerek kendi etini çoğaltan gerçek merhameti gösterebilir mi?

252. Müsrifte nasıl para bulunmazsa, et yiyende de merhamet olmaz.

253. Bir canlının etiyle ziyafet çeken, elindeki silahı sallayana benzer, ikisinde de iyilik yoktur.

254. "Şefkat nedir, ne değildir?" diye sorarlar. Öldürmemek ve öldürmektir. Et yemek asla bir erdem değildir.

255. Hayat et yemeden sürdürülmelidir, bunu yapanlara cehennemin kapıları açıktır.

256. İnsanlar et satın alıp tüketmezse hiç kimse hayvanları öldürüp satamaz.

257. İnsan, etin başka bir canlının doğranmış parçası olduğunu kavrarsa et yemekten de çekinir.

258. Başkalarına zarar veren tutkuyu yok eden anlayışlı kişi, yaşam yok eden etle de beslenmeyecektir.

259. Canlıları kurban edip tüketmemek, kurban ateşine binlerce kez yağ sunmaktan daha iyidir.

260. Tüm canlılar can almayı ve et yemeyi reddeden için ellerini kavuşturup saygıyla dua eder.

Çilecilik

261. Gerçek çileciliğin doğası zorluklara sabırla katlanmak ve yaşayan varlıklara zarar vermemektir.

262. Çilecilik doğal olarak zorluk gerektirir. Katlanamayan dener ama boşa çabalar.

263. Geri kalanların bundan kaçınması, tövbeye niyetlenenlere yardım etmek için midir?

264. Çileci, eğer isterse çileciliğin gücüyle düşmanlarını mahvedebilir, dostlarını da baş tacı edebilir.

265. Bu dünyada istediklerine mutlaka kavuşmak isteyen insan, sebatla çile doldurmalıdır.

266. Çile dolduranlar kendi özlerini kavrar, diğerleriyse tutkularına kapılıp kendilerini yok eder.

267. Ocağın yoğun ateşinin altını parlatması gibi, çile ateşi de insanın ruhunu saflaştırır.

268. Kendi özüne hâkim olana bütün canlılar saygı duyar.

269. Çile disipliniyle güçlenenleri ölüm dahi engelleyemez.

270. Birkaç kişi oruç tutar ve sakınır, çoğu ise bunu yapmaz. Bu nedenle birçok kişi yoksunluk çeker.

Aldatıcı Davranış

271. İkiyüzlü insanın söylediği yalana bedenindeki beş element bile kıs kıs güler.

272. İçten içe kötü olduktan sonra dışarıdan ermiş gibi görünmenin ne yararı var?

273. Ermiş giysisi giyerek güçlü görünmeye çalışan, kaplan postu giyip merada otlayan ineğe benzer.

274. Kendini kutsal giysiler altına saklayıp günah işleyen, çalıların ardına saklanıp kuşları gafil avlayan avcıya benzer.

275. Aldatıcı davrananların istekleri bir gün onlara kötülük getirdiğinde "Eyvah şimdi ne yapacağım?" derler.

276. Kalbinden feragat etmiş gibi yapıp yalandan çileci gibi yaşayan insandan daha kalpsizi yoktur.

277. Bir tarafı kırmızı bir tarafı siyah zehirli bitkiler gibi, ikiyüzlü davrananların da içyüzleri hep karanlıktır.

278. Saf görünen kara kalpleri çok yalan gizlese de saflık getiren sularda yıkanan çok insan vardır.

279. Ok düz fakat zalimdir, lavta eğri fakat tatlıdır. İnsanları görünüşleriyle değil yaptıklarıyla değerlendirin.

280. İnsanları dazlak kafaları ya da keçeleşmiş saçlarına bakarak değil, davranışlarına bakarak yargılamalı.

Sahtekârlıktan Kaçınma

281. Başkaları tarafından küçümsenmek istemeyen kişi aklını en ufak sahtekârlıktan bile korumalıdır.

282. Günahın en küçüğü bile günahtır. O yüzden başkalarından çalma düşüncesinden uzak dur.

283. Sahtekârlıkla edinilmiş bir servet iyiymiş gibi görünebilir, fakat çok geçmeden yıkıma neden olacaktır.

284. Başkalarını dolandırmaya yönelik şiddetli arzu, meyvesini verdiğinde sonu gelmeyen acılara yol açar.

285. Başkasının dikkatsizliğinden faydalanıp onun malını ele geçiren kişiden iyilik ve merhamet uzaklaşır.

286. Aldatmanın tutkulu yolunda yürüyenlere, bilgeliğin ölçülü yolunda yer yoktur.

287. Hilekârlığın karanlık dalavereleri, erdemin yüceliğini arzulayanlarda bulunmaz.

288. Doğruluk erdemli insanların kalbinde nasıl otururşa, hilekârlık da hırsızların kalbinde öyle oturur.

289. Aldatmadan başka bir şey bilmeyen insanlar kötülük yaptıkları her an için tekrar tekrar ölürler.

290. Cennet dürüst insanlar için hep açıktır, başkalarını aldatanlar ise hem bedenlerini hem de ruhlarını kaybederler.

Doğruluk

291. Doğruluk nedir? Zarar verici sözlerden tamamen arınmış konuşmalar yapmaktır.

292. Başkalarına zarar vermemek şartıyla, iyi sonuçlar veren yalanlar doğruluktan sayılır.

293. Kimse yanlış bildiğini doğruymuş gibi söylemesin, yoksa vicdanı onu yakar.

294. Kendi kalbinde dürüst yaşayan kişi başka insanların kalbinde de dürüst yaşar.

295. Kalpten doğruyu konuşanlar her türlü pişmanlık ve hayırseverliğin üstündedir.

296. Yalan söylememekten daha büyük bir erdem yoktur, onun ardından diğerlerini edinmek kolaydır.

297. Sadece yalan söylememek öyle yararlıdır ki başka erdemlere bile gerek kalmaz.

298. Su nasıl bedeni temizlemek için elzemse, doğruluk da zihni temizlemek için elzemdir.

299. Bütün kandiller ışık verir, yalan söylememek de bilgenin ışığıdır.

300. Bildiğimiz bütün büyük gerçekler arasında hiçbiri doğruyu söylemekle yarışamaz.

Öfkeden Kaçınma

301. Öfkeyi zarar verecekken zapt etmek gerekir, eğer zarar vermeyecekse zapt edip etmemenin farkı olur mu?

302. Aslında zarar vermeyecek bile olsa öfke kötüdür, zarar verecekse de ondan daha kötüsü yok demektir.

303. Tüm kötülükler öfkeden doğar. Başkalarının kışkırtmalarına kapılmayın.

304. Gülmeyi, neşeyi öldüren öfkeden daha büyük bir düşman olabilir mi?

305. İnsan kendini korumak istiyorsa önce öfkesine karşı korusun. Öfke onu yok etmeden o öfkeyi yok etsin.

306. Öfke ateşi kendine yaklaşanı içine çeker, akraba ve dost kayığını yakar kül eder.

307. Öfkeye değer veren, eliyle boş yere yeri döven kişiye benzer, hiçbir sonuç alamaz.

308. Acı veren ateşlere itilse bile iyi insan öfkesine hâkim olmasını bilmelidir.

309. Kötü düşünceler aklı ele geçiremediğinde bütün istekler hızla gerçekleşir.

310. Öfkeye kapılanın ölüden farkı yoktur, öfkeden kurtulanlarsa azizler gibidir.

Başkalarını İncitmekten Sakınma

311. Zenginlik ve ün getirecek bile olsa, temiz kalpli kişi başkalarını incitmekten kaçınmalıdır.

312. İncitilse bile incitmemek temiz kalpli insanın temel davranış biçimidir.

313. Başkalarını, hatta sizi sebepsiz incitmiş düşmanları incitmek bile hiç bitmeyen kedere neden olur.

314. Sizi incitene nezaketle davranıp yapılanı unutursanız, o yaptığının utancıyla cezalandırılmış olur.

315. Başkalarına verilen acıyı kendi acısı gibi göremeyene iyi düşünceli denir mi?

316. Kendinize zarar vereceğini düşündüğünüz davranışları başkalarına da uygulamayın.

317. En büyük ilke şudur: Hiç kimseyi, hiçbir zaman, hiçbir şekilde incitme!

318. İncinmenin ne olduğunu bilen biri diğer canlıları neden incitsin ki?

319. Kişi sabahleyin birilerine keder verirse, akşama keder davetsiz misafiri olur.

320. Tüm kötülükler yapana döner; bu yüzden incinmek istemiyorsan kimseyi incitme.

Öldürmekten Kaçınma

321. Erdemli davranış nedir? Canlıları öldürmemektir. Canlı öldürmek her türlü kötülüğe yol açar.

322. Bilgeler tarafından toplanan erdemler içinde en iyisi yiyeceğini paylaşmak ve canlıları korumaktır.

323. Öldürmemek ilk ve en önde gelen iyiliktir. Yalan söylememek ikinci sırada gelir.

324. En güzel yol hangisidir? Canlıları öldürmekten kaçınılan yol.

325. Tekrar doğmamak için dünyadan, ölümden uzak kalmak için öldürmekten kaçınmalıdır.

326. Her şeyi yok eden ölüm, öldürmemeyi ilke edinmiş kişinin canını almakta acele etmez.

327. İnsan kendi yaşamını tehlikeye atma pahasına başkalarınınkini korumalıdır.

328. Getirisi çok büyük de olsa, bir bilge canlı öldürmeye değer vermez, onu küçümser.

329. Öldürmeyi iş edinen kişi rezil insanlar arasındadır.

330. Derler ki geçmişte bir başkasını hayatından mahrum edeni, gelecekte hasta bir beden, yoksul ve aşağı bir yaşam bekler.

Geçicilik

331. Geçici şeyleri kalıcıymış gibi düşünmekten daha büyük budalalık yoktur.

332. Büyük kazançlar, bir dans gösterisine gelen kalabalıklar gibi önce toplanıp sonra dağılır.

333. Zenginlik geçicidir, kalıcı olması için onu hemen geçici olmayan şeyler için kullanmak gerekir.

334. Zaman gerçek bir şey gibi görünür, bilge içinse yaşam ağacını kesen bir testeredir.

335. Dil son hıçkırıkla sessizliğe bürünmeden evvel bir iyilik yap.

336. Dün var olan bugün artık yok. Dünya hayatının ihtişamı budur.

337. İnsan bir an sonra ne olacağını bilmezken milyonlarca plan yapar.

338. Ruhun bedene bağlılığı geçicidir, onu boş bir kafes gibi bırakır ve uçup gider.

339. Ölüm uyku, doğum da uyanmak gibidir.

340. Bedende geçici olarak barınan ruh için kalıcı bir sığınak yok mudur?

Feragat

341. Kişi herhangi bir şeyden feragat ettiğinde artık onun için üzüntü duymaz.

342. Bu dünyada en büyük ve uzun süreli mutluluk için bir an önce feragat etmek gerekir.

343. Beş duyuya hâkim olmak, bütün isteklere boyun eğdirmek gerekir.

344. Bilgenin hiçbir şeyi olmamalıdır, mal varlığı aldatmadan başka bir şey değildir.

345. Gelecek doğumları istemeyen kişiye kendi bedeni bile yükken neden başka yükler edinir?

346. "Ben" ve "benim" yanılgısını yok eden kişi göksel dünyaların bile ötesinde bir dünya kazanır.

347. Keder isteklerine, tutkularına yapışıp bırakamayan kişiye yapışır ve onu hiç bırakmaz.

348. Feragatte başarılı olanlar en yüksek doruğa ulaşır, geri kalanlar yanılgı ağına düşer.

349. Bütün bağlar atıldığında doğum kaybolur, ancak ondan sonra kişi hayatın geçiciliğini görür.

350. İstekten kurtulmanın tek yolu, hiçbir isteği olmayan Tanrı'nın isteğini istemektir.

Gerçeğin Bilgisi

351. Gerçek olmayanı gerçek sanan karışık zihniyet, acılı doğumların nedenidir.

352. Hayalden ve yanılgılardan uzak, saf algılama karanlığı dağıtır, insana neşe verir.

353. Gökyüzü, şüpheden kurtulup gerçeği öğrenenlere yeryüzünden daha yakındır.

354. Beş duyuyla edinilen bütün bilgiler gerçeğin bilgisi olmadan boş ve değersizdir.

355. Bilgeliğin alameti bütün görünüşlerin arkasındaki gerçekliği görmektir.

356. Burada gerçeğin ne olduğunu öğrenenler buraya dönen yolu izlemezler.

357. Yoğun bir emekle gerçeği arayıp bulan kişi, artık yeniden doğuşu düşünmez.

358. Bilgelik, o eşsiz Gerçek'in keşfedilmesiyle yeniden doğuş cehaletinin giderilmesidir.

359. Basit şeylere tutunmayıp yaşamın gerçek desteğine tutunanlara keder tutunmaz.

360. Tutku, öfke ve yanılgıların ortadan kaldırıldığı yerde keder de olmaz.

Arzunun Yok Edilmesi

361. Bilgeler der ki tüm zamanlarda tüm canlıların sürüklendiği sonsuz doğumların kökeni arzudur.

362. Arzulayacaksan yeniden doğuşlardan kurtulmayı arzula, bunun da tek yolu hiçbir şey arzulamamaktır.

363. Bu dünyada arzudan kurtulmaktan büyük mutluluk yoktur, öteki dünyada da.

364. Saflık arzudan kurtulmaktan başka bir şey değildir, bu da gerçeğe duyulan susuzluktan gelir.

365. Derler ki sadece arzuyu bırakmış olanlar özgürdür; diğer şeylerden kurtulmak özgürlük getirmez.

366. Erdemi seviyorsan arzudan kaç, zira arzu en büyük haindir.

367. Her kim arzu odaklı işlerden vazgeçerse, en çok istediği şey en uygun zamanda ona gelir.

368. Arzunun olmadığı yerde keder de olmaz, fakat arzu doğduğunda keder de tekrarlar durur.

369. Kederlerin kederi olan arzu bitirildiğinde yeryüzüne hiç bitmeyen mutluluk yağar.

370. Arzunun doğasında doymak yoktur, ondan kurtulan ebediyen mutlu olur.

4. Kader

371. Emeğin kazancı da, tembelliğin kaybı da kaderin sonucudur.

372. Kötü kader cehaleti artırır, iyi kader ise bilginin artmasını sağlar.

373. Ne kadar çok bilgi edinse de kişi kaderindeki bilgiden öteye gidemez.

374. Bu dünyada kader iki yol gösterir; kiminin zenginliğini korur, kiminin de bilgeliğini arttırır.

375. Kader, mal mülk edinmede olumlu olan her şeyi olumsuza, olumsuz olanları da olumluya çevirebilir.

376. Senin olmayanı (kaderine yazılmayanı) elde edemezsin, senin olanı (kaderine yazılanı) atamazsın.

377. Kişi zevki için milyonlar da toplasa, ancak hakkı kadarını alır.

378. Maruz kalınan yoksulluk çilecilikten değil, kaderin cilvesindendir.

379. İyilik getirdiğinde sevinilen kader, kötülük getirdiğinde de kader değil midir?

380. Kaderden daha güçlü bir şey var mı? Kader, onu yenme planlarımızın bile içinde yer alır.

II. Zenginlik Üzerine

1. Hükümdarlık

Kralın Özellikleri

381. Şu altısına sahip olan kral, kralların aslanıdır: Ordu, tebaa, zenginlik, danışmanlar, müttefikler ve kaleler.

382. Şu dördü bir kralda olmazsa olmazdır: Cesaret, cömertlik, bilgelik ve çalışkanlık.

383. Hükümdarlarda şu üçü mutlaka bulunmalıdır: Dikkat, gözüpeklik ve erdemli eğitim.

384. Soylu kral erdem yolundan ayrılmaz, yanlış işleri engeller, onurunu cesaretle korur.

385. Zenginlik yaratan, onu koruyup kollayan ve akıllıca paylaştırana kral denir.

386. Her zaman ulaşılabilir olan ve sert konuşmalardan kaçınan kralın ülkesini herkes metheder.

387. Nazik konuşan, cömertçe veren ve gücüyle koruyan kralın her sözü emir sayılır.

388. Adaletle yöneten ve halkını güvenle koruyan kral, halkı tarafından kutsal addedilir.

389. İnsanlar, kulağa acı gelen sözlere katlanan ahlâk önderinin şemsiyesi altında korunaklı yaşarlar.

390. Şu dördü bahşedilen kral, krallar içinde ışıktır: Cömertlik, merhamet, adalet ve halkına özen.

Öğrenme

391. Her ne öğrenirsen güzel öğren, davranışların da öğrendiklerine uygun olsun.

392. Sayılar ve harfler yaşamda insanın iki gözü gibidir.

393. Derler ki bilgili kişi gerçekten görür; cahilin yüzündekiler sadece iki açık yaradır.

394. Bilge kişiyle birlikte olmak mutluluk getirir, ondan ayrı kalmaksa mutluluğu yok eder.

395. Bilgisiz bilgiliden aşağıdadır, onun önünde zenginin önündeki dilenci gibi eğik durur.

396. Kumu derin kazınca içine daha çok su gider; bilgisini artıranın da bilgeliği artar.

397. Bilgili insan her ülkeyi, her şehri kendisinin kılarken, kişi nasıl olur da ölene kadar cahil kalır?

398. Kişinin bir yaşamda edindiği bilgi, onu yedi yaşam boyunca yüceltir.

399. Bilgili kişi öğrenmenin zevk verdiğini, dünyanın da bundan zevk aldığını gördükçe daha çok öğrenmek ister.

400. Öğrenme en değerli ve hiç bitmeyen hazinedir, ondan daha değerlisi yoktur.

Cehalet

401. Bilgili kişiye karşı yeterli bilgi toplamadan yapılacak konuşma, oyun tahtası olmadan zar atmaya benzer.

402. Eğitimsiz bir erkeğin belagat sahibi olmayı arzulaması, memesiz bir kadının kadınsı olmayı arzulamasına benzer.

403. Eğitimli kişinin önünde susmayı bilen bir cahil bile iyi bir insan sayılabilir.

404. Eğitimsiz kişinin bilgisi ne kadar mükemmel olursa olsun, bilgili insanlar bunu asla kabul etmeyecektir.

405. Cahilin kendini beğenmişliği âlimlerin meclisinde konuşur konuşmaz kaybolur.

406. Eğitimi reddeden kişi çorak toprak gibidir: Orada olsa bile hiçbir değeri yoktur.

407. Yakışıklı birinin eğitimi yoksa, çamurdan yapılmış boyalı bir oyuncak olabilir ancak.

408. Eğitimsizin zenginliği, eğitimliye kendi yoksulluğundan çok daha fazla üzüntü verir.

409. Yüksek kastta doğmuş cahil, alçak kastta doğmuş âlimden daha yüksekte değildir.

410. Kitapların efendisi olan âlimler karşısında cahiller, yırtıcılar karşısındaki insanlar gibidir.

Dinleme

411. Dinleyerek öğrenme zenginliklerin zenginliğidir, bütün zenginliklerin başıdır.

412. Kulak için bir besin bulunamazsa o zaman mideye bir parça bir şeyler atmak gerekir.

413. Tanrıların cennette kurban ateşiyle beslenmesi gibi, insanlar da dünyada dinledikleriyle beslenir.

414. Eğitimsiz de olsa kişi dinlemelidir, bilenden edineceği bilgiyle güçlüklerini aşabilir.

415. İyilerin ağızlarından çıkan sözler, kaygan zeminde tutunmayı sağlayan sağlam bir değnek gibidir.

416. Kişi az çok demeden öğretileni dinlemelidir, bu onun itibarını artırır.

417. Çok araştırıp sebatla dinleyenler yanlışlıkla bile olsa budalaca konuşmazlar.

418. Kulak eğitici sözlerle yorulmadıkça kişi işitse bile sağır sayılır.

419. Eğitimin inceliğini kavrayamayanların tevazu ile konuşmaları nadir görülür.

420. Kulakları değil sadece dilleri tadan insan yaşasa ne olur yaşamasa ne olur?

Bilgelik Üzerine

421. Bilgelik yok oluşu defeden bir silah, hiçbir düşmanın yıkamayacağı bir kaledir.

422. Bilgelik zihni dizginler, onu yanlıştan uzaklaştırır ve doğruya yönlendirir.

423. Bilgeliğin alameti, ağızlardan ne çıkarsa çıksın hakikati ayırt etmektir.

424. Bilgelik karmaşık gerçekleri basitleştirmede ve ne kadar karmaşık olursa olsun başkalarının söylediklerini kavramada yatar.

425. Bilge kişinin bilge kişiyle dostluğu daimidir, bir açılıp bir kapanan lotuslar gibi değildir.

426. Değişen zaman ve yollara uyarak, dünya var oldukça yaşayacak şey bilgeliktir.

427. Bilgeler olacakları bilir, cahillerde böyle bir bilgelik yoktur.

428. Korkulması gerekenden korkmamak aptallıktır, bilgeler bunu çok iyi bilir.

429. Gelecek tehlikelere karşı hazırlıklı olan bilgelerin başına korkunç felaketler gelmez.

430. Bilgeliği olanın her şeyi vardır, her şeyi olan cahilinse aslında hiçbir şeyi yoktur.

Kusurlardan Sakınma

431. Gurur, öfke ve hırstan uzak olan hak ettiği itibarı kazanır.

432. Hırs, kibir ve kaba eğlenceler büyük kusurlardır ve bir krala uygun değildir.

433. Kötü ada sahip olmak istemeyen, kusur tohumunun büyüyüp ağaç olmasından korkar.

434. Kişi kusurlardan hayatı pahasına kaçınmalıdır, çünkü insanın ölümcül düşmanıdır kusurlar.

435. Kusurlardan kaçınmayan kişi, alevlerin önündeki bir saman yığını gibi tutuşmaya açıktır.

436. Başkasının kusurunu görmeden önce kendi kusurlarını gideren kralın kusuru kalır mı?

437. Gerekli yerlere harcama yapmayan cimrinin zenginliği artacağına kaybolur gider.

438. Tüm kusurlar hesaba katıldığında, biri rakipsiz kalır: Açgözlülük.

439. Hiçbir zaman kendini beğenen olmayın, faydasız işler yapmaktan vazgeçin.

440. İşlerinizi sessizce yapın ki düşmanlarınız size tuzak kuramasınlar.

Büyüklerin Yardımını Arama

441. Erdemli insanlarla dost olmanın ve derin bilginin değeri çok iyi bilinmelidir.

442. Bugünün ve yarının dertlerini gideren insanlar vardır, onlarla dost olmaya çalışın.

443. Büyük insanların dostluğunu kazanmak nadirin de nadiri bir durumdur.

444. Kendinden daha büyük insanlarla arkadaş olmak kişiye büyük bir güç kazandırır.

445. Vezirler kralın gözleridir, o yüzden titizlikle seçilmelidirler.

446. Eğer değerli ve sağlam bir danışmanı varsa düşmanları insana zarar veremez.

447. Kendisini azarlarcasına uyaran yardımcıları olan kişiyi (kralı) kim yenebilir?

448. Azarlanmayan ve korunmayan bir kral, kimse uğraşmasa bile sonunda yok olur.

449. Nasıl sermaye olmadan kazanç olmazsa, sağlam danışmanlar olmadan istikrar da olmaz.

450. Çok sayıda düşmanla karşılaşmaktan daha kötüsü iyi danışmanlardan yoksun olmaktır.

Aşağı Kişilerden Sakınma

451. Büyük kişiler aşağı kişilerle birlik olmaktan ölesiye kaçınmalıdır; onlar zaten birbirini bulur.

452. Aktığı yerdeki toprak suyu bulandırır, kişiyi de birlikte oldukları değiştirir.

453. Düşüncelerini bilmekle kişinin zihni keşfedilir, arkadaşlarını tanıyarak karakteri anlaşılır.

454. Bilgeliğin insan aklından geldiği sanılır, oysa insanın birlikte olduklarından gelir bilgelik.

455. Temiz düşünce ve temiz davranış, temiz insanlarla birlikte olmaktan gelir.

456. Temiz kalpli insan temiz nesiller bırakır, temiz insanlar kötü işler yapmaz.

457. İyi bir akıl herkese kazanç sağlar, fakat iyi bir arkadaşlık şanı ve şöhreti artırır.

458. Bilgenin düşünceleri kusursuz da olsa, iyi arkadaşlar onları güçlendirir.

459. Düşüncelerin saflığı cenneti kazandırır, fakat bu bile iyi arkadaşlar tarafından desteklenmelidir.

460. İyilerle birlik olmaktan daha büyük yardım, kötülerle birlik olmaktandaha büyük yıkım yoktur.

Düşünerek Hareket Etme

461. Harekete geçmeden önce kazancı, kaybı ve sonucu iyi düşünmek gerekir.

462. Seçkin dostlardan tavsiyeler alan ve özenle düşünen insan için zor diye bir şey yoktur.

463. Akıllı kişiler kâr uğruna hiçbir zaman tüm sermayesini ortaya sürmez.

464. Başarısızlığın rezilliğinden korkan, riskli işlere kalkışmaz.

465. Etraflıca düşünülmeden yapılmış bir planla öne çıkmak, ancak düşmanın gücünü artırmanın yollarından biri olabilir.

466. Yapılmaması gerekeni yapmak da, yapılması gerekeni yapmamak da yıkım getirir.

467. Bir işe dikkatlice düşündükten sonra başlamalı. "Bir başlayalım sonra düşünürüz," demek akılsızlıktır.

468. İyi planlanmamış bir işi, çok kişi desteklese bile çarpık gider.

469. İyi planlanmış işler bile, insanın nereye gideceği doğru düzgün bilinmezse başarısız olabilir.

470. Kişi utanç verici işler yapmamalıdır. Münasebetsiz işleri dünyada hiç kimse hoş görmez.

Gücü Değerlendirme

471. Akıllı kişi harekete geçmeden önce işin ağırlığını, kendisinin, müttefiklerinin ve karşı tarafın gücünü tartar.

472. Görevinin ve gücünün doğasını ve gereklerini iyi bilen için imkânsız diye bir şey yoktur.

473. Gücünü bilmeden öne atılanların çoğu yarı yolda başarısızlığa uğramıştır.

474. Gerçek gücünün ölçüsünü bilmeden kibirlenen insanlar başkalarıyla barış içinde yaşayamaz.

475. Bir araba hoyratça yüklenirse, yük tavus kuşu tüyü bile olsa sağlam dingilini kırar.

476. Ağacın en tepedeki dalının en ucuna kadar tırmanan biri, daha da ileri gitmeye kalkarsa bunu canıyla öder.

477. Sınırını bil, verirken ölçülü ol; serveti korumanın yolu budur.

478. Başarısızlığın nedeni kazancın az olması değil, harcamanın sınırsız olmasıdır.

479. Servetinin sınırını bilmeden yaşayan müsrifin hayatı, zengin gözükse de hiç iz bırakmadan kaybolur gider.

480. Elindekilerin ötesinde cömertlik gösteren kişinin serveti hızla eriyip yok olur.

Uygun Zaman

481. Karga gündüz saldırırsa baykuşu yenebilir, düşmanını yenmek isteyen kral uygun zamanı gözetmelidir.

482. Doğru zamanda harekete geçme, kişiyi başarıya bağlayan en sağlam iptir.

483. Doğru zamanda, doğru vasıtalarla hareket eden kişi için zor diye bir şey yoktur.

484. Hareketlerinde doğru zamanı ve doğru yeri seçen kişi bütün dünyayı kazanabilir.

485. Doğru zamanı soğukkanlılıkla bekleyen kişi bütün dünyayı kazanmayı düşünebilir.

486. Güçlü kişinin gösterdiği sabır, tos vuracak koçun geri çekilmesine benzer.

487. Akıllı kişi öfkesini hemen göstermez, uygun zamana saklar.

488. Düşmanının boynunu eğeceğin zaman gelene kadar, karşısında boynun eğik dur.

489. Nadir bir fırsat yoluna çıkarsa onu tereddütsüz yakala, aksi halde iş zorlaşır.

490. Kendini tutmak gerektiğinde kişi balıkçıl kuşu gibi olmalı, onun gibi de hızla darbe vurmalıdır.

Doğru Yer

491. Saldırı için doğru yeri bulmadıkça harekete geçmemeli, düşman küçümsenmemelidir.

492. Müstahkem mevkilerde pozisyon almak, güçlü kişilere karşı bile avantaj sağlar.

493. Savunma için doğru yeri bulduktan sonra zayıf güçlüyü yenebilir.

494. Stratejik bir noktaya konuşlanan ordu, düşmanın kazanma stratejisini bitirir.

495. Nehrin derinliklerinde timsah üstündür, fakat sulardan ayrıldığında diğerleri kazanır.

496. Ne büyük tekerlekli, sağlam bir araba denizi geçebilir, ne de okyanusu geçen bir gemi karada gidebilir.

497. Ne yapacağını ölçüp biçtiysen ve saldırı için iyi bir yer bulduysan tek ihtiyacın cesarettir.

498. İyi konuşlanmış bir ordu küçük bile olsa büyük orduyu püskürtebilir.

499. Sağlam kaleleri olmasa, zayıf kuvvetlere sahip olsa bile kendi toprağını koruyanları yenmek çok zordur.

500. Korkusuz bir fil çok sayıda savaşçıyı öldürebilir, fakat ayakları çamura saplanırsa uyuz bir çakal bile onu öldürür.

Adam Seçme

501. Birine güvenmeden önce adamlarının şu dördü karşısındaki tutumunu değerlendirmeli: Erdem, para, zevk ve can korkusu.

502. İyi aileden gelen, kusurdan uzak, hatadan korkan, ağırbaşlı adamlara güvenebilirsin.

503. İnce elenip sık dokunduğunda çok okumuş, kusursuz insanların bile eksikleri ortaya çıkar.

504. Bir kimsenin fazilet ve kusurlarını tartıp ağır basana göre karar ver.

505. Kişinin davranışları onun mihenk taşıdır, o kişinin büyüklüğü veya küçüklüğü böyle anlaşılır.

506. Akrabalık bağı olmayan kişileri seçmeyin. Onları dizginleyecek bağları olmayanlar, utançtan çekinmezler.

507. Hiçbir şey bilmeyen kişiye duygusal davranıp değer verme, zarardan başka bir şey getirmez.

508. Hiç araştırmadan bir yabancıya güvenmenin yarattığı sorunlara gelecek nesiller bile zor dayanır.

509. Araştırmadan kimseye güvenme. Araştırdıktan sonra onu güvenilir işlere uygun görebilirsin.

510. Araştırılmamış kişiye güvenmek veya güvenilir kişiden şüphe etmek, ikisi de büyük dertlere neden olur.

İstihdam

511. Her durumda iyiyi ve kötüyü ayırt edebilen ve doğal olarak iyiyi seçen kişileri istihdam edin.

512. Yarar sağlayanları çalıştır; zenginlik getirecekleri çalıştır, sorunların üstesinden gelebilecekleri çalıştır.

513. Sadece şu dördüne sahip olan güvene layıktır: Nezaket, akıl, güven ve kanaatkârlık.

514. Birçok sınavdan geçse bile bazen yanlışlıkla insanlar çeşitli görevlere getirilebilirler.

515. Bilgi ve çalışkanlık gereken yerde, işleri kişisel bağlılığa dayanarak vermemeli.

516. İşe kafa yor, işçiyi seç, zamanı özenle hesapla sonra işe başla.

517. "Bu adam işi bu yolla yapacak," diye bir güven oluştuysa bırakın o kişi işini yapsın.

518. Bir işin bir kişiye uygun geldiğine kanaat getirdiyseniz onu o göreve atayın.

519. Görevini çalışkanlıkla yapan kişinin dostluğundan şüphe edeni talih terk eder.

520. Bir kral adamlarının davranışlarını her gün incelemelidir. Onlar doğru yoldalarsa devlet de doğru yoldadır.

Akrabaları Memnun Etme

521. Bir kimse varını yoğunu kaybetse bile akrabaları ona her zamanki gibi davranır.

522. Bir kimsenin akrabaları ona hiç kaybolmayan sevgiyle bağlıysa talihi hiç sönmez.

523. Servetini akrabalarıyla paylaşmayan kişi, kıyıları olmayan bir gölü suyla dolduran biri gibidir.

524. Gerçek kazanç, etrafı akrabalarıyla çevrili olan cömert kişinin kazancıdır.

525. Tatlı dilli ve cömert kişinin etrafında çok sayıda akraba vardır.

526. Bu dünyada çok hediye veren ve hiç öfkelenmeyen kişiden daha yakın akraba yoktur.

527. Karga yemeğini saklamaz, paylaşmak için akrabalarını çağırır; zenginlik de böyle insanlara gelir.

528. Herkese aynıymış gibi bakmayıp onları becerilerine göre ayıran kralın çevresi çok sayıda akraba ile dolar.

529. Uyumsuzluğun nedeni giderilince uzaklaştırılmış yakın akrabalar geri gelir.

530. Bir kral sebepsiz olarak ayrılıp dönenlere karşı çok dikkatli olmalıdır.

İhmalkârlık

531. İhmalkârlığın yarattığı zarar öfkenin yarattığından daha fazladır.

532. Bitmeyen yoksulluk bilgiyi yok eder, ihmalkârlıksa ünü.

533. İhmalkârlık asla ün kazandırmaz, dünyadaki bütün erdem kitapları bunu söyler.

534. Korkağın sığınacağı kale, ihmalkârın sığınacağı iyi bir durum yoktur.

535. Tehlikelere karşı önlem almayan ihmalkâr sonradan çok pişman olur.

536. Herkes için ve her zaman ihtiyatlı olmanın değeri hiçbir şeyle ölçülemez.

537. İşini yüksek bilinçle düşünen ihtiyatlı kişi için zor diye bir şey yoktur.

538. Hak eden övülür, ihmalkâr ise yedi doğum boyunca iyilikten mahrum kalır.

539. Mutluluk sarhoşluğuna kapılınca ihmalkârlıktan mahvolanlar hatırlanmalıdır.

540. Eğer sürekli aklında tutar, sık sık hatırlarsa, kişinin düşündüğünü elde etmesi kolaylaşır.

Doğru Hükümdarlık Yapma

541. Adaletin yolu iyi araştırmak, kimseye iltimas geçmemek, tarafsızlık, yasalara uygun yargılamaktan geçer.

542. Herkes yağmur için göğe bakar, adalet içinse krallarına.

543. Kralın asası, yaşam için gereken Brāhmanların Vedaları ve bütün Dharmalar'ın dayanağıdır.

544. Halkını seven, onu adaletle koruyan kralı herkes sever ve onun ayağına sarılır.

545. Kralın asasını adaletle kaldırdığı ülkede yağmur ve bol ürün birlikte gelir.

546. Bir hükümdar düz mızrakla değil, düz asasıyla savaş kazanır.

547. Hükümdar bütün topraklarını kendi yasasıyla korur, ondan ayrılmazsa kendi yasası da onu korur.

548. Tebaasının ulaşamadığı, kayıtsızca hüküm veren kral mutlaka güçten düşer ve mahvolur.

549. Halkını koruyup kollayan bir kral için suçluları cezalandırmak kusur değil görevdir.

550. Zalim suçluları idam ettiren hükümdar, tarlasını yabani otlardan temizleyen çiftçiye benzer.

Zalim Yönetim

551. Halkını adaletsizce ve baskıyla yöneten kral, bir katilden daha kötüdür.

552. Asasını kaldırarak vergi isteyen kral, mızrağını uzatarak, "Dökül paranı!" diyen hırsıza benzer.

553. Günbegün adaletsizlikleri izleyip cezalandırmayan kralın ülkesi gün geçtikçe batar.

554. Ülkesini düşüncesizce, namussuzca yöneten kral, servetini ve halkının desteğini kaybeder.

555. Zalim kralın halkına döktürdüğü gözyaşları kendi servetini törpüleyen bir eğe değil midir?

556. Adaletle yöneten kralın adı uzun süre unutulmaz, adaletsiz kralın adı kaybolur gider.

557. Zalim kralın zulmü altında takatsiz kalan halk, yağmursuz göğün altında kuruyan toprağa benzer.

558. Adaletsiz kralın zulmü altında yaşayanlardan varlıklı olanlar, yoksul olanlardan daha mutsuzdurlar.

559. Eğer kral adaletsiz davranırsa yağmur mevsimsiz yağar, yağmur bulutları uğramaz olur.

560. Halkın koruyucusu görevini unutursa Brāhmanlar Vedaları unutur, ineklerin sütü kurur.

Zalim Yönetimden Kaçınma

561. Tarafsızca soruşturup gerektiği gibi cezalandıran, suçun bir daha işlenmemesini sağlayan kral gerçek kraldır.

562. Başarısının uzun olmasını isteyen kral asasını sert kaldırmalı, fakat yumuşak indirmelidir.

563. Halkına zulmederek korku salan kral, kaçınılmaz bir şekilde ve çabucak yok olur.

564. İnsanlar, "Kral zalimin biri," diyorsa, bu acı sözler onun ömrünü kısaltır, çok geçmeden yok olur gider.

565. Görünüşü sert, erişilmesi zor kişinin serveti ve gücü, büyük dahi olsa, bir ifritinkinden daha yararlı değildir.

566. Kaba sözlü zalim kişilerin servetleri çok büyük de olsa kolayca eriyip yok olacaktır.

567. Sert söz ve aşırı cezalandırma, kralın zafer kazandıran gücünü azaltan keskin araçlardır.

568. İşlerine kafa yormayan, danışmanlarını dinlemeyip onlara kabahat bulan kral başarılı olamaz.

569. Savunmasını göz ardı eden kral, savaş zamanında korkuya kapılıp zalimce yok edilir.

570. Dünyanın etrafı cahil danışmanlarla çevrili zalim bir kraldan daha ağır bir yükü yoktur.

Şefkat

571. Şefkat erdemlerin en büyüğüdür, onun olduğu yerde dünya canlanır, her yerde çiçek açar.

572. Dünyayı ayakta tutan şefkattir. Şefkati olmayanlar bu dünyaya yüktür.

573. Melodisi olmayan şarkının ne yararı varsa şefkatle bakmayan gözlerin de o kadar yararı vardır.

574. Şefkatli bakışları olmayan göz, göze benzese de ne işe yarar ki?

575. Şefkat gözlerin süsüdür, merhametsiz gözler çirkin birer yara gibidir.

576. Şefkatsiz gözler hiç kıpırdamadan duran ağaç kütükleri gibidir.

577. Şefkatli bakışları olmayan kişi gözsüz sayılır, şefkatle bakanlarsa gerçek görenlerdir.

578. Bu dünya, işini ihmal etmeyip başkalarına şefkatle bakarak yapanlarındır.

579. Bizi üzenlere karşı sabır ve şefkat göstermek en büyük erdemlerden biridir.

580. Kibarlık ev sahibinin hazırlayıp sunduğunu, zehir bile olsa kabul edip içmektir.

Casusluk

581. Casus ve yasa kitabı kralın iki gözü gibidir.

582. Kral casuslar yoluyla olan biten her şeyi süratle öğrenmek zorundadır.

583. Casuslardan gelen malumat olmadıkça bir kralın başarılı olması mümkün değildir.

584. Casus kralın memurlarını, akrabalarını ve düşmanlarını gözlemek zorundadır.

585. İyi casus kılık değiştirir, yakalandığında korkmaz, sırlarını asla söylemez.

586. Çileci kılığına girmiş bir casus istediği her yere gider, kendini açık etmeden her şeyi araştırır.

587. Casus gizli işleri bulup çıkarır ve şüpheye mahal vermeyecek şekilde kanıtlar.

588. Gerekirse bir casusun peşine bile bir başka casus takılmalıdır.

589. Bir casus diğerini tanımamalı, en az üç casus rapor etmedikçe de dediklerini kabul edip harekete geçmemeli.

590. Casusu ayan beyan onurlandırmamak gerekir. Bu en derin sırrı açıklamak olur.

Çalışkanlık

591. Mal mülk çalışarak kazanılır. Çalışmadan kazanmak hiç mümkün olabilir mi?

592. Zihin gücüne sahip olmak gerçek zenginliktir. Maddi zenginlik gelip geçicidir.

593. Gücünü hiç yitirmeyenler hiçbir zaman, "Zenginliğimizi yitirdik," demez.

594. Enerjisi hiç tükenmeyen insanların talihi sürekli döner ve kendi yolunu bulur.

595. Lotus sapının uzunluğu suyun derinliğine bağlıdır. İnsanın büyüklüğü de zihin gücüne.

596. Hedeflerini ve düşüncelerini yüksek tutarsan başarısızlık bile başarı gibi olur.

597. Güçlü filler ok yağmuruna dayanır; güçlü insanlar da zorluklara dayanmalıdır.

598. Zihin gücü zayıf bir insan bu dünyada büyük biri olmanın gururunu tadamaz.

599. Filin kocaman bir gövdesi ve sivri dişleri olsa da kaplanın saldırısından korkar.

600. Çalışkanlık gerçek zenginliktir, bundan yoksun olanlar insan biçiminde ağaçlara benzer.

Tembellik

601. Tembelliğin karanlığı çöktüğünde ailenin içindeki ölümsüz ateş de sönmeye başlar.

602. Soylu bir aile isteyenler tembelliğe adlı adınca tembellik demeli ve ondan uzak durmalıdır.

603. Tembelliğin yıkıcılığıyla uyuşmuş ahmaklar, kendisinden önce ailelerinin yıkıldığını görür.

604. İçtenlikle çalışmayıp tembelliğin tuzağına kapılanların aileleri küçülürken kusurları büyür.

605. Şu dördü kişiyi felakete götüren keyif araçlarıdır: Erteleme, ihmalkârlık, tembellik ve uyku.

606. Dünyanın en zengin krallarının servetine sahip olsalar bile, tembel insanlar nadiren başarılı olur.

607. Onurlu bir çabadan aciz tembel insanlar, küçük görülmeye ve azarlarla utandırılmaya katlanmalıdır.

608. Soylu bir ailede bir tembel varsa, o aile kısa sürede düşmanlarına esir düşer.

609. Bir insanın ve ailesinin üzerine düşen utanç, tembellik bir kenara atıldığında ortadan kalkar.

610. Tembellikten azade bir kral, üç adım atan tanrı gibi[1] yeryüzünün sahibi olur.

Azim

611. Zayıf düştüğünde asla "bu iş çok zor" deme. Azimle her işin üstesinden geleceksin.

612. Hiçbir işi yarım bırakma; unutma ki dünya, işlerini yarım bırakanı yarı yolda bırakır.

613. Hayırsever olma gururu sadece azimli insanlarda bulunur.

614. Tembelin cömertliği ancak kadınsı erkeğin kılıç sallamasına benzer.

615. Zevki değil çalışmayı tercih eden kişi, evin direği olarak yakınlarını geçindirir, herkesin kederini yok eder.

616. Azimle çalışma bolluk-bereket yaratır, yokluğu ise yoksulluk.

---

1 Mitolojide Tanrı Vishnu'nun Trivikrama formuyla attığı üç adım kastediliyor. Bunlardan birincisi yeryüzünde, ikincisi gökyüzünde atılmıştı. Üçüncü adımı ifrit Mahabali'ye attırıp onu öbür dünyaya göndermişti.

617. Tembelin işlerinde talihsizlik getiren kara ifrit vardır, çalışkanın işlerinde ise talih tanrıçası kendini gösterir.

618. Kötü talih kimsenin suçu değildir, fakat azim ve dirayetten yoksun olmak suçtur.

619. Kader karşı çıksa bile azimle yapılan işler daima karşılığını bulur.

620. Cesurca ve yılmadan, azimle çabalayanlar talihi bile arkalarında bırakır.

Zorluklardan Yılmama

621. Karşına zorluk çıktığında gül! Zorluğu en iyi böyle alt edersin.

622. Zorluklar akın akın geldiğinde bile bilge kişi onlarla yüzleşip üzerinde düşünür.

623. Kederle karşılaştığında ona kapılmayanların karşısında kederin kendisi kedere kapılır.

624. Bir boğa gibi arabasını her engelden atlatabilen kişi, zorluğun kendisini zora düşürür.

625. Zorluklar bir dağ gibi üzerine yıkılsa bile azimli kişi onları parçalar, dağıtır.

626. Varlık zamanı "Çok varlıklıyız," yoklukta "Çok fakiriz," diyenler asla zenginliğini koruyamaz.

627. Bu bedenin ıstırabın hedefi olduğunu bilen soylu kişiler, sayısız acıyı beklediklerinden hiç zorluk çekmezler.

628. Zorlukların doğal olduğunu söyleyenler hayatın zevklerini izlemezler ki onların kederlerine katlansınlar.

629. Zevkte zevki sürmeyenler kederde de kederi çekmezler.

630. Kederi bile neşeden ayrı tutmayanlar öyle seçkinleşir ki düşmanları bile onlara saygı gösterir.

2. Devletin Organları

Vezir Üzerine

631. Büyük işlere girişen, doğru yolu, araçları, zamanı seçen ve işi öyle yerine getiren kişi vezirdir.

632. Yukarıdakine ek olarak vezir şu beşine de sahiptir: Metanet, eğitim, azim ve halkı koruma.

633. İyi bir vezir düşmanları bölen, güçlü dostluklar kuran, müttefiklerin arasını açan kişidir.

634. Olan biteni kavrayıp işleri etkili olarak yürüten ve başkalarını beceriyle yönlendiren kişi vezirdir.

635. Danışmandır, davranış kurallarını bilir, her durumda uygun olanı yapar, düşünüp taşınıp konuşur.

636. Keskin zekâsına bilgi katar; böyle birinin önünde kim eğilmez?

637. Teorik konularda bilgili de olsa dünya işlerine göre hareket etmeyi bilir.

638. Tavsiyelerini ahmakça geri çeviren bir lideri olsa bile vezir sadakatle her zaman önerilerini söyler.

639. Bir kralın yıkımını isteyen bir veziri olmasındansa, yedi yüz milyon düşmanla yüz yüze gelmesi daha iyidir.

640. Ne kadar kusursuz düşünseler de yönetim yeteneği olmayan vezirler planlarını uygulayamaz.

Etkili Konuşma

641. Bir insanın sahip oldukları arasında hiçbir şey etkili bir dile sahip olmaya eşit değildir.

642. Hayır da, şer de konuşmadan gelir; o yüzden düşüncesiz konuşmalardan sakının.

643. Güzel konuşan dostları kendisine bağlar, düşmanları da dost olmaya teşvik eder.

644. Dinleyicilerin karakterlerine bak, ona göre konuş; bundan daha değerli ve erdemli bir şey yoktur.

645. Aslını astarını bilerek konuş, o zaman başka hiçbir konuşma bu konuşmayı geçersiz kılamaz.

646. Doyurucu biçimde konuşmak, başkalarının sözlerinden yararlanmak büyük insanlara özgüdür.

647. Söz tartışmasında kimse, korkuya ve unutkanlığa kapılmayan, ikna yeteneği yüksek kişiyi yenemez.

648. Bütün dünya sözleri inandırıcı ve etkileyici olan insanların çevresinde hızla toplanır.

649. Çok konuşmayı seven, kısa ve hatasız konuşamaz.

650. Bilgisizce yapılan konuşmalar, kocaman açmış fakat hiç koku vermeyen çiçeklere benzer.

Hareket Saflığı

651. İyi dostluk insana dünyevi kazanç getirir, iyi hareketse insanın her isteğini karşılar.

652. Kalıcı bir hayra ve nama götürmeyen işlerden daima kaçının.

653. Geleceklerinin daha parlak olacağını söyleyenler, şan ve şerefin ışığını karartan eylemlerde bulunmamalıdır.

654. Yargıları sağlam olan insanlar tehlike zamanında bile utanç getirecek işler yapmaz.

655. Pişman olacağın bir işi hiç yapma, yapmışsan da bir daha tekrarlama.

656. Kişi annesinin açlığını gidermek için bile olsa bilge insanlar karşısında küçük düşecek işlerden kaçınmalıdır.

657. Bilge için en büyük yoksulluk bile kötü yollarla kazanılmış zenginlikten daha iyidir.

658. Yasak işler ne kadar iyi gerçekleştirilmiş olursa olsun, peşinden koşanları üzer.

659. Başkalarının gözyaşıyla kazanılan, gözyaşıyla kaybedilir. Kayıpla başlasa da iyi işler sonunda iyilik getirir.

660. Haksız yolla biriktirilmiş servet, pişmemiş toprak kapta biriktirilmiş su gibidir.

Eylemde Kararlı Olma

661. İşteki azim aslında düşüncedeki kararlılıktan gelir. Diğer her şey bundan sonra gelir.

662. Başarısızlıktan kaçınma ve başarısızlık karşısında pes etmeme, bilgelerin en önemli iki tavsiyesidir.

663. Kararlılık bir işi bitirdikten sonra açıklamayı gerektirir. İşin yarısında yöntemleri ifşa etmek çok dert getirir.

664. Bir şeyi yapacağım demek kolaydır, zor olan söylenilenleri yerine getirmektir.

665. Erdemli insanların güçlü iradeli başarıları, kralın saygısını ve kalabalığın beğenisini kazanır.

666. Arayan kişi kararlıysa, aradığı şeyi tam istediği gibi bulur.

667. Kimseyi küçük diye hor görmeyin, büyük bir arabanın tekerleklerini yerinde tutan küçük dingil çivileridir.

668. İşleri belirsizliğe yer bırakmayacak bir netlikte görün, sonra da gecikmeden ve kararlılıkla yerine getirin.

669. Zorluk ne kadar büyük olursa olsun, mutluluk getiren işi kararlılıkla yapın.

670. Başka ne gibi güçleri olursa olsun bu dünyada kararlılıkla çalışmayanlara yer yoktur.

Hareket Yöntemleri

671. Düşünüp taşınma bir kararla sonuçlanır. Bu kararın uygulamasında oyalanmaksa çok yanlıştır.

672. Geciktirilebilecek işleri geciktir fakat pürdikkat yapılması gerekenlerde asla rehavete kapılma.

673. Doğrudan eylem mümkün olduğu sürece iyidir, eğer değilse başka yollar aranmalıdır.

674. Görev ve düşmanların bitirilmeden bırakılması söndürülmemiş bir ateş gibi her an harap edici olabilir.

675. Eyleme geçmeden önce şu beşini düşünmek gerekir: Maliyet, araçlar, zaman, yer ve eylemin şekli.

676. Tüm girişimlerin sonuçlarını, engellerini ve kazançlarını tart, değerlilik durumuna göre eyleme geç.

677. Bir görevi başarmanın yolu, o görevdeki uzmanın en derin düşüncelerini ortaya çıkarmaktır.

678. Bir filin diğerinin hareketini engellemesi gibi bir görev de başka birinin tamamlanmasını engelleyebilir.

679. Dostlara yardım etmekten daha acil olan, düşmanın düşmanlarıyla dost olmaktır.

680. Halkının korkusunu hisseden küçük ülkelerin kralları büyük yöneticilerin gücünü kabul eder.

Elçiler

681. Soyluluk, nezaket ve kralları memnun eden karakter bir elçinin doğuştan gelen yetenekleri olmalıdır.

682. Bir elçinin olmazsa olmazları sadakat, zekâ ve belagattir.

683. Mızrak taşıyan krallara kendi kralının zaferini haber vermeye giden bir elçi bilgeler bilgesi olmalıdır.

684. Bir göreve şu üç özelliği olanı gönder: Arı bir bilgelik, itibar ve çok iyi bir eğitim.

685. Bir elçinin sözleri kısa ve öz, kırmayan, hoş ve yararlı olmalıdır.

686. Bir elçi eğitimli, ikna edici ve korkusuz olmalı ve duruma uygun olanı bilmelidir.

687. Yere ve zamana göre adaba uygun davranan, konuşmadan önce düşünen ve uygun zamanı bilen kişi elçilerin en iyisidir.

688. Dürüstlük, etkileme gücü ve cesaret üçlüsüyle birlikte doğru sözlülük, kralına sadakatle hizmet edenin özellikleridir.

689. Sağlam gözlemlerle kralının emirlerini yerine getiren, asla kusurlu bir söz söylemeyen kişiye görev ver.

690. Bir elçi kendi hayatını tüketme pahasına kralının şanını korkusuzca yayar.

Krallarla Birlikte Hareket Etme

691. Saray teşkilatı kararsız kralın etrafını ne çok uzak ne de çok yakın, bir ateş gibi sarmalıdır.

692. Bir kraldan hediyeler almanın yolu, onun göz diktiklerine göz dikmemekten geçer.

693. Temkinli olmak isteyen kendi patavatsızlıklarının farkında olmalıdır. Şüphe bir kez doğdu mu bir daha giderilemez.

694. Büyük kişilerin huzurunda asla fısıldaşıp gülüşülmez.

695. Bir kralın sırlarını gizlice dinlemeyin ya da peşine düşmeyin, kendisi anlatana kadar bekleyin.

696. Kralın ruh halini gözleyin, doğru zamanı kollayın. Nahoş şeylerden kaçının, sadece gerekenleri konuşun.

697. Kralla sadece yararlı fikirler konuşulur; sorulsa bile yararsız konulardan söz edilmez.

698. Genç ya da akraban diye kralı asla eleştirme; her zaman krallık görkemine saygı göster.

699. Sarsılmaz bilgelikleri olan insanlar şanlarına uygun davranır, aşağılık davranışlara kalkışmaz.

700. Kralla olan dostluklarına güvenerek değersiz işler yapanlar kendi yok oluşlarını hazırlar.

Düşünce Okuma

701. Sadece bakarak birinin düşünceleri okuyan kişi, etrafı dingin sularla çevrili yeryüzünde bir zümrüt gibidir.

702. Başkalarının düşüncelerini hiç tereddüt etmeden okuyanları Tanrı'ya eşit görebilirsiniz.

703. Başkalarının düşüncelerini okuyan danışman, verilecek her türlü ödülü hak eder.

704. Konuşulmamış şeyleri anlayanlarla anlamayanlar bedensel olarak aynıdır, fakat anlayanlar başka bir sınıftır.

705. Başkalarının niyetlerini yüzünden sezip anlamıyorlarsa vücuttaki o iki gözün ne yararı vardır?

706. Kristal bir ayna karşısındaki nesneleri nasıl yansıtırsa, yüz de kalpteki istekleri öyle yansıtır.

707. Duyguları yüzden daha iyi yansıtan bir şey var mıdır? Kalpteki öfke ya da neşe ilkin yüzde belli olur.

708. Eğer sadece bakarak düşünce okuyan birisi varsa, onun sessizce yüze bakması yeterlidir.

709. Gözlerin dilinden anlayan insanların kalpteki sevgi ve nefreti de anlayacaklarını unutmayın.

710. Akıl gözüyle gören anlayışlı kişinin tek ölçü aleti gözleridir.

Dinleyici Topluluğunu Tanıma

711. Konuşmanın inceliklerini bilenler, konuşmadan önce topluluğu şöyle bir tartmalıdır.

712. Konuşma sanatını bilen güzel insanlar bilgilerini aktarmak için doğru zamanı kollar.

713. Topluluğun niteliğini bilmeden konuşanlar sözcüklerin değerini bilmeyen, hitabet gücü olmayanlardır.

714. Aydın insanlar karşısında aydın olun, ahmakların karşısındaysa harcın bembeyaz olduğunu unutmayın.

715. Büyüklerin karşısında konuşurken kendini tutup alçakgönüllü olmak en iyi niteliklerden biridir.

716. Zeki ve bilgili insanlar karşısında gaf yapmak yüksek bir yerden kayıp yere çakılmak gibidir.

717. Bilgili kişinin bilgisi, sözcüklerin anlamını bilen bilgelerin meclisinde parlar.

718. Düşünmeyi bilen insanlara konuşmak, yetişmekte olan bitkileri sulamaya benzer.

719. Konuşmayı bilenler, dalgınlığa kapılıp ahmaklara bilgelere konuşur gibi konuşmamalıdır.

720. Farklı ilgi alanları olan kişilerle müzakere etmek, nektarı lağıma dökmeye benzer.

Dinleyicilerden Korkmamak

721. İyi bir hatip, güçlü bir meclis karşısında bile bocalamadan, korkusuzca konuşmalıdır.

722. Bildiklerini, bilgili kişiler önünde uygun biçimde açıklayanlar âlimlerin âlimi diye anılır.

723. Savaş alanında korkusuzca ölenlere sık rastlanır, dinleyiciler karşısında korkusuzca konuşan ise nadirdir.

724. Bildiklerini bilgili kişiler önünde güvenle anlat, bilmediklerini de onlardan öğren.

725. Bir toplantıda korkusuzca yanıt verebilmek için mantık bilimini öğrenmek gerekir.

726. Bir korkak kılıçla ne yapabilirse, cesaretle bilgi verecek dili olmayan da ancak o kadarını yapar.

727. Dinleyicilerden korkanın bilgisi, düşmanlarından korkan hadımın kılıcı gibidir.

728. Çok şey bilse de toplantılarda iyi konuşamayanlar yararsızdır.

729. İyi insanların meclisinden korkan eğitimli insanlar, eğitimsizlerden bile daha aşağıdadır.

730. Dinleyici korkusu olup da bilgilerini paylaşmayanlar, ne kadar yaşasalar da ölü sayılır.

Ülke

731. Hiç bitmeyen verimli toprakların, değerli insanların ve zengin tüccarların bir araya geldiği yerdir ülke.

732. Zenginliklerine imrenilen, dertten tasadan uzak, bolluk-bereket fışkıran yerdir ülke.

733. Bir krallık üzerine düşen bütün yükleri sırtlar, halk da bütün vergileri krala verir.

734. Kıtlıktan, salgından ve düşmandan uzak olan güvenli yerdir ülke.

735. Hiziplerin, iç düşmanların ve krallığı tehdit eden çetelerin olmadığı yer ideal ülkedir.

736. En iyi krallık düşmanların harap edemediği, etse bile yok olmayıp yeniden yeşermeyi başarandır.

737. Yer altı ve yer üstü suları olan, dağlarından ırmaklar akan, kaleleri sağlam yerdir ülke.

738. Bir ülkeyi beş mücevher süsler: Sağlık, bol hasat, zenginlik, mutluluk ve istilaya karşı direnç.

739. Başarının kolayca kazanıldığı, büyük zahmetlere girişilmeye gerek kalmayan yer, ülke denmeyi hak eder.

740. Yöneten ve yönetilen arasındaki uyum kaybolduğunda, bu sayılanların hiçbirinin anlamı olmaz.

Kaleler

741. Kale hem saldırganlar hem de korkuyla içine sığınanlar için önemlidir.

742. Kalede berrak sular, açık alanlar, tepeler ve hoş gölgeli ağaçlar olmalı.

743. Uzmanlar kale surlarının yüksek, kalın, sağlam ve ele geçirilemez olması gerektiğini söyler.

744. İdeal kalede çok büyük alanın sadece birkaç yeri sıkı korunur, bu da düşmanın moralini bozar.

745. İyi bir kaleyi ele geçirmek zordur, erzakları tamamsa kolayca savunma olanağı sağlar.

746. En sağlam kale, levazımatı ve saldırılara direnecek yiğitleri tam olan kaledir.

747. En sağlam kale, kuşatılarak, hücumla veya tünel açılarak ele geçirilemeyen kaledir.

748. Güçlü savaşçılar kuşatsa bile iyi bir kale direnir ve düşmanı püskürtür.

749. İyi bir kale ününü cesur savunmasından, daha savaş başlarken düşmanı yenmesinden alır.

750. Bir kalede ne kadar iyi şey olursa olsun savaşmayı bilen insanları olmadıkça hepsi boşunadır.

Servet Toplamanın Yolları

751. Önemsiz insanları önemli yapmakta servetten daha etkilisi yoktur.

752. Yoksulu herkes eleştirir, zengini ise herkes metheder.

753. Zenginlik hiç sönmeyen bir ışıktır, uzak diyarlarda bile karanlığı dağıtır.

754. Servet kimseye zarar vermeyen akıllıca yollarla elde edilir, erdem ve mutluluk kazandırır.

755. Merhamet ve sevgiyle elde edilmeyen servet aranmamalı, ondan uzaklaşılmalıdır.

756. Kralın zenginliği, sahipsiz mallardan, vergilerden ve savaş ganimetinden gelir.

757. Sevginin çocuğu olan şefkat, zenginlik ebesinin bakımıyla büyür.

758. Elde yeterli kaynaklar bulundurmak, fillerin savaşını bir tepeden izlemek gibi rahattır.

759. Servet biriktir; bu bir düşmanın kibrini yok eden en büyük silahtır.

760. Servet biriktir, erdem ve mutluluk ondan sonra nasıl olsa kazanılır.

Ordunun Değeri

761. Bir kralın en değerli varlığı eksiksiz, korkusuz ve kazanan bir ordudur.

762. Bozgun anında sadece tecrübeli askerler korkmadan ve bozulmadan kalır.

763. Düşman fare ordusu deniz gibi coşsa ne fark eder, kobranın bir tıslamasıyla hepsi dilini yutar.

764. Uzun bir cesaret geleneğine sahip, yenilgi tatmamış, ricat etmemiş ordu gerçek ordudur.

765. Ölümün acımasız yüzüyle karşılaşsa bile bir ordu dağılmadan bir arada kalabilmelidir.

766. Şu dördü bir ordunun koruma kalkanıdır: Cesaret, onur, güven ve ataların izinden gitme.

767. İyi ordu düşmanın bütün hücumlarına karşı koyar ve üstünlük sağlayıp saldırır.

768. Savunma ya da hücumu zayıf bile olsa bir ordu görkemli görünüşüyle övgüyü hak eder.

769. Firardan, yokluktan ve moral bozukluğundan uzak olan ordu düşmanlarına üstün gelir.

770. Cesur birlikleri çok olsa da kumandanları olmayan bir ordu, ordu sayılmaz.

Askerî Ruh

771. Ey benim düşmanlarım, liderimin önünde durun! Niceleri öyle durdu da sonra birer heykele döndü.

772. Fili ıskalayanı taşımaktansa ormandaki tavşanı vuran mızrağı taşımak çok daha iyidir.

773. Savaş alanındaki cesaret iyidir fakat yenilen düşmana merhamet etmek daha derin bir yara açar.

774. Uzun dişli file mızrağını fırlatıp da ıskalayan bir kahraman, kendisini şişleyeni sevinçle yakalar.

775. Meydan okuyan gözlere kırpışan gözlerle mızrak fırlatmak yiğit bir savaşçıya yakışır mı hiç?

776. Bir kahraman yaralanmadan geçen günleri boşa geçmiş sayar.

777. Şöhret uğruna canından vazgeçen kahraman cesaret halhalına[2] layıktır.

778. Savaşta canını vermekten korkmayan cesur insanlar, kral savaşmalarını yasaklasa bile savaşmaya devam ederler.

779. Verdikleri sözü ölümle mühürlemiş insanlar için kim başarısız diyebilir?

---

2 Madalya kabilinden kahramanlara takılan geleneksel cesaret halhalı.

780. Ölümleriyle krallarının gözlerini yaşartan yiğitler böyle bir ölüme kavuşmak için gerekirse dilenir.

Dostluk

781. Dostluk kazanmaktan daha zor ne vardır? Düşman kazanmaktan koruyan en güçlü kalkan nedir?

782. Akıllılarla dostluk büyüyen bir hilal gibidir; aptallarla dostluk ise küçülen dolunay gibi.

783. Bağları iyi kurulmuş dostluklar, cildi iyi yapılmış kitaplar gibidir; her rastlaşma yeni bir heyecandır.

784. Dostluk cümbüş-eğlence değil, yanlış yola saptığında dostu sertçe uyarmaktır.

785. Dostluk sık sık görüşüp yoldaşlık etmek değil, karşılıklı anlayış göstermektir.

786. Sadece gülümsemek dostluk göstergesi değildir, gerçek dostluk kalbin derinliklerinden gülümsemektir.

787. Bir kimseyi yanlıştan döndürmek, doğruya yöneltmek, kederini paylaşmak gerçek dostluktur.

788. İhtiyaç halinde dosta yardım, çözülen bir elbiseyi eliyle tutmak kadar çabuk olmalıdır.

789. Arkadaşlığın gerçek belirteci ihtiyaç olan her durumda birbirinin yardımına koşmaktır.

790. "Biz çok sıkı fıkıyız," diye böbürlenen kişilerin dostluğu küçülüp önemsizleşir.

Dost Seçme

791. İyice araştırıp soruşturulmadan kurulan dostlukların bedeli çok ağır olabilir.

792. Denenmeden başlayan dostluklar ölümcül bir kederle sonlanabilir.

793. Dost olmadan önce kişinin karakterine, kusurlarına bak; aile geçmişini, akrabalarını araştır.

794. Hiçbir utancı sırtında taşımayan, iyi aileden gelen insanlarla dost olurken bir bedel ödemezsin.

795. Yanlış yola giderken seni ayıplayan, ağlatan, pişman eden, doğru yola sevk eden dostlar ara.

796. Aksilikte bile bir hayır vardır, o dostluğun sadakatini ölçmeyi sağlayan bir ölçek gibidir.

797. Aptallarla dost olma, onların arasına girme; böyle bir kayıp kişinin en büyük kazancıdır.

798. Ruhunu karartan düşüncelerle yaşama. Seni kedere gömen kişilerle dost olma.

799. İhtiyacın olduğunda seni terk eden dostların düşünceleri ölüm anında bile kalbine acı verir.

800. Temiz insanlarla dostluk et, diyet ödense bile dostluğa uygun olmayanlara yol ver.

Eski Dostlar

801. Eski dostluk birbirini küçük şeyler için incitmemekle, alınganlık göstermemekle ölçülür.

802. Alınganlıklar eski dostluğun verdiği haklardır, akıllı kişi bunları hoş görüyle karşılar.

803. Dostlar birbirlerinin bildiği huylarını kabullenmeyeceklerse uzun süre dost kalmanın ne anlamı kalır?

804. Dostluk hakkı nedeniyle dostlar birbirlerine bir şey sormadan hareket edebilir.

805. Dostlar birbirlerini incitirse, bu ya cehaletten ya da dostluk ayrıcalığındandır.

806. Birbirine kardeş gibi bağlı kişiler bir kayba uğrayacaklarsa bile aralarındaki bağı koparmazlar.

807. Uzun süredir dost olan kişiler, dostları tarafından incitilseler de aralarındaki sevgiden vazgeçmezler.

808. Dostunun hatalarını yüzüne vurduğu güne katlanamayan onun küstüğü güne katlanır.

809. Zamana dayanmış eski dostlukları bırakmayan dirayetli insanları herkes sever.

810. Kötü niyetli insanlar bile eski dostların birbirine duydukları muhabbetin bitmemesini ister.

Kötü Dostluk

811. Ahlâksız insanların gösterdiği aşırı sevginin azalması, artmasından iyidir.

812. Kazancına, kaybına bakarak dost olan kimselerle dostluk edilse ne olur, edilmese ne olur?

813. Dostlarının kazançlarını hesaplayan kişiler hayat kadınları ve hırsızlarla aynı karakterdedir.

814. Bazıları sahibini savaş meydanında sırtından atan at gibidir. Bu gibilerle dost olmaktansa yalnız kalmak daha iyidir.

815. Kalıp yardım edeceğine kaçan değersiz insanın dostluğundan kaçmak daha iyidir.

816. Akıllı kişilerin düşmanlığındansa aptal kişilerin dostluğu milyon kere daha iyidir.

817. Kindar kişinin düşmanlığı, etrafında soytarılık eden kişinin dostluğundan yüz milyon kere daha iyidir.

818. Dostlar makul işlerden bahaneler uydurup kaçıyorlarsa onların dostluğu yavaş yavaş bırakılmalıdır.

819. Yaptıklarıyla söyledikleri çelişen dostlar insana rüyalarında bile keder verir.

820. Özel görüşmede değer veren, toplum içinde eleştiren kişinin dostluğundan kaçınmalıdır.

Sahte Dostluk

821. Dost olmayıp öyleymiş gibi davrananların dostluğu, zamanı geldiğinde atılan kalleş bir ok gibidir.

822. Gerçekte dost olmayanların dostluğu, kadınların aşkı gibi bir anda değişiverir.

823. Nefret dolu bir düşmanlık, iyilikle doldurulmaya çalışılsa da asla kalpteki iyiliği anlamaz.

824. Yüzünüze gülümserken kalbinde kötülük taşıyan kişinin dostluğundan korkun.

825. Kalbi sizinkiyle aynı ritimde çarpmayan kişilerin sözlerine inanmayın.

826. Sanki dostmuş gibi güzel sözler konuşan düşmanların niyeti hemen anlaşılmalıdır.

827. Düşmanın eğilen sözlerine, eğilmiş bir yaydan daha fazla inanmayın.

828. Düşmanın kavuşturduğu elleri arasında hançer vardır, gözyaşlarına kanmayın.

829. Bir yandan yardım ederken bir yandan sizi küçümseyenlere gülümseyin ve dostluklarından uzaklaşın.

830. Düşmanlar dost gibi davrandıklarında yüzünüz dostça baksın ama asla kalbinizde bir sevgi oluşmasın.

Aptallık

831. Zararlı olana yapışmak, faydalı olanı atmak başlıca aptallıklardan biridir.

832. En büyük aptallık, yasaklanmış olanı yapmaktan zevk almaya çalışmaktır.

833. Utanmazlık, meraksızlık, sevgisizlik, umursamazlık bütün aptalların ortak özellikleridir.

834. Aptalların en aptalı, söylediklerini kendisi yapmazken başkalarına öğüt verendir.

835. Ahmak tek bir doğumda, sonraki yedi doğumda onu cehenneme sürükleyecek eylemler yapar.

836. Nasıl davranılacağını bilmeden üstlendiği işi beceremeyen aptal kendi kendini zincirler.

837. Bir budala büyük bir talihe konsa komşuları bayram eder, ailesi açlıktan ölür.

838. Bir aptal değerli bir şeye sahip olsa tıpkı bir sarhoş gibi davranmaya başlar.

839. Aptallar arasındaki dostluk tatlıdır, çünkü birbirlerine karşı zerre kadar acı hissetmezler.

840. Bir aptalın kutsal bir toplantıya gelmesi, temiz yatağa pis ayaklarla yatmaya benzer.

Cehalet

841. Akıl yoksunluğu en korkunç fakirliktir, diğer yoksunluklar onu geçemez.

842. Bir aptal sevinçle bir şey veriyorsa, bunun nedeni verdiği kişinin bir önceki yaşamındaki iyilikleridir.

843. Aptalların kendilerine verdikleri zararı düşmanları bile veremez.

844. Akıl yoksunluğu nedir? Akıl yoksunluğu, "Ben akıllıyım," diye düşünmektir.

845. Biliyormuş gibi davranan budalalar, bildiklerini sandıkları konularda bile şüphe duyulmasına engel olamazlar.

846. Aptallar ters bir yol izler: Çıplak bedenlerini giydirirken akılsız başlarını bilgiyle doldurmazlar.

847. Değerli öğütlere aldırış etmeyen budala en büyük kötülüğü kendine yapar.

848. Aptal öğüt dinlemez, kendi de araştırmaz; böyle birisi ölene kadar bu dünyaya yüktür.

849. Görmeyecek olanların gözlerini açmaya çalışan kişinin kendisi kördür.

850. Tüm dünyanın gerçek saydığını yalanlayan kişi bir ifrit olarak görülür.

Düşmanlık

851. Derler ki nefret, bütün canlılar arasına nifak sokan bir hastalıktır.

852. İnsanlar size kasten zarar vermek istese bile izlenecek en iyi yol nefret etmemektir.

853. Nefret adı verilen onmaz hastalığı ortadan kaldırmak kişinin ölümsüz bir görkem sahibi olduğunu gösterir.

854. Nefreti ortadan kaldırdığında kederlerin kederi gider, sevinçlerin sevinci gelir.

855. Kalbinde hiç nefret bulundurmayan kişiye karşı kim savaşmak isteyebilir ki?

856. Nefretten zevk alanlar ve bununla övünenler için tükeniş ve ölüm yakındır.

857. Nefretle yargıda bulunan insanlar asla gerçeğin zafer ruhunu bilemez.

858. İnsan nefretten uzaklaştıkça zenginliği artar, yakınlaştıkça azalır.

859. İşler iyi gittiğinde kişi nefreti unutur, yıkım zamanındaysa nefreti cömertçe sergiler.

860. Bütün kötülükler nefretten türer, dostluğun zevkiyle ise erdem hazinesi kazanılır.

Hedef Seçme

861. Güçlü düşmanla savaşmaktan kaçın, zayıf olana ise asla merhamet etme.

862. Sevilmeyen kişinin güçlü müttefikleri yoksa, kendisi de güçsüzse nasıl düşmanlarını yenebilir?

863. Korkak, cahil, soğuk, cimri kişi düşmanların gözünde kolay bir avdır.

864. Sırlarını saklayamayan, öfkesini tutamayan kişi herhangi bir yerde, herhangi bir zamanda kolay av olur.

865. Ahlaksız, vicdansız, saygısız, edepsiz biri düşmanlar tarafından çok sevilir.

866. Kör bir öfkeye, derin bir ihtirasa sahip alçakların düşmanlığı bağra basılıp kabul edilir.

867. O, kavga başlatan ve her şeyi yanlış yapan, satın alınmaya değer bir düşmandır.

868. Hiç iyi özelliği olmayıp hep kusurları olanın müttefiki de olmaz; bu da düşmanları için bir avantajdır.

869. Bilgisiz olan ve savaştan korkan kişinin düşmanının neşesi asla kaybolmaz.

870. Aptal bir düşmanı ve onun zenginliğini elinden kaçıranın ünü de kaçar gider.

Düşmanlığın Doğasını Bilmek

871. Düşmanlık öyle bir lanettir ki insan onu spor için dahi istememelidir.

872. İnsanların yıpratıcı sözlerine maruz kalmaktansa düşmanların yıpratıcı oklarına maruz kalmak daha iyidir.

873. Birden fazla düşmanı olan yalnız savaşçı, bir deliden daha sefil durumdadır.

874. Dünya, düşmanlığı dostluğa çeviren soylu insanların büyüklüğüyle ayakta kalır.

875. İki düşmanı karşısında tek başına ve çaresiz kalmış birini kendi tarafına çekmeli insan.

876. Kişiyi talihsizlik vurduğunda düşman bunu fark etse de, etmese de ne onunla birleşecek ne de ayrılacak şekilde hareket etmelidir.

877. Sıkıntılarını onlara vâkıf olmayan dostlarından, zayıflıklarını da düşmanlarından sakla.

878. İyi plan yap, onu güçlendir ve kendini koru; bu düşmanlarının umutlarını tüketecektir.

879. Dikenli ağacı küçükken kes, büyüyecek olursa o senin elini keser.

880. Düşmanının kibrini zamanında kıramayanlar o nefes aldığı sürece rahat edemez.

İç Düşman

881. Gölgelik yer ve su, eğer hastalık yayıyorsa iyi değildir; kötülük yayan akrabalar da öyle.

882. Kılıç gibi keseceğini söyleyen düşmandan korkma, akraba gibi davranan düşmanların dostluğundan kork.

883. İç düşmandan kork ve kendini koru, yoksa sıkıntılı zamanda seni çömlekçi bıçağı gibi keser.

884. Zihinde saklanan gizli düşmanlıklar, akrabalar arasında birçok kötülüğün ortaya çıkmasına yol açar.

885. Akrabaların gizli düşmanlığı birçok soruna, hatta ölüme neden olabilir.

886. Düşmanlık oluşup anlaşmazlıkla birlik dağıldığında, insanlar kaçınılmaz olarak ölüme doğru gider.

887. Sürekli nefreti körükleyen bir ev asla birlik olamaz, tencere ve kapağı misali bir görünür ama ayrı ayrıdır.

888. Nasıl sürekli eğelenen demir zamanla tükenirse iç düşmanlık da bir aileyi öyle yer bitirir.

889. İç düşmanlık susam taneleri gibi küçük küçük de birikse sonunda yok oluşa götürür.

890. Birlikte uyum içinde yaşayamamak, bir kulübede bir kobrayla yaşamaya benzer.

Güçlüleri Saymak

891. Kendini korumanın en iyi yolu, güçlü insanların gücünü küçümsememektir.

892. Güçlü insanlara yapılan saygısızlık, hiç bitmeyen belaların nedeni olur.

893. Kişi mahvolmak istiyorsa yasaları dinlemesin, öldürmeye meraklı olanları kışkırtsın.

894. Zayıf haliyle güçlüye kafa tutmak, ölümü el sallayarak çağırmaya benzer.

895. Güçlü bir kralın öfkesini üzerine çeken kişi gidecek yer, sığınacak mekân bulamaz.

896. Alevlere kapılan kişi yaşayabilir fakat güçlü insanlara karşı gelenlerin yaşama şansı yoktur.

897. Bilge kişilerin öfkesini uyandırdıktan sonra saltanat sürmenin ve görkemli zenginliğin ne önemi kalır?

898. Dağ gibi insanlara saygı gösterilmiyorsa, dünya kadar dayanıklı görünenler kökten yok olup gider.

899. Kral, İndra gibi güçlü bile olsa, bilge kişinin öfkesini kaldırırsa tahttan düşüp mahvolur.

900. En iyi korunma olanaklarına sahip olsa bile bir kral güçlü çileci ermişlerin öfkesine dayanamaz.

Kadınlar Tarafından Yönetilme

901. Kadınlarını şiddetle arzulayanlar büyük kazançlara kavuşamaz; büyük hırsları olan erkekler bundan kaçınır.

902. Zengin adam arzuyla karısının dişi tabiatının peşinden giderse, zenginliğiyle ancak utanç satın alır.

903. Karısına korkakça boyun eğen erkekler, saygın erkekler karşısında sonsuz utanca boğulur.

904. Karısından korkan erkek başka işlerde iyi olsa da ödülü bu dünyada da, ötekinde de bir hayli azdır.

905. Bir kimsenin karısından korkması, onun iyi insanlara iyilik yapmasına daima engel olur.

906. Eşinin narin omuzlarından korkan kişi belki Tanrı gibi yaşar ama bir erkek gibi yaşayamaz.

907. Utangaç kadın, kadınının emrine girmiş utanmaz erkekten daha iyidir.

908. Sadece karılarının isteklerini yerine getiren erkeklerin ne dostlarına ne de başkalarına bir yararı dokunur.

909. Kadınının emrinden çıkmayan erkekte ne erdemli işler, ne büyük zenginlik ne de eğlenceli yaşam bulunur.

910. Sağlam iradeli erkekler bir kadının emrine girme budalalığını göstermez.

Hafifmeşrep Kadınlar

911. Süslü kadınların sevdiklerinden değil, para hırsıyla söylediği tatlı sözler erkekleri çok kötü durumlara düşürür.

912. Sürekli kazancını düşünen, erdemsizliğini her konuşmasında gösteren kadınları ölçün ve onlardan uzak durun.

913. Zenginliği seven çıkarcı kadınlar, erkeklere karanlık odada cesede sarılır gibi yapmacık sarılır.

914. Ruhsal hazine arayan erkekler sadece maddi zenginlik arayan ucuz kadınları istememelidir.

915. Doğuştan iyi duyguları olan bilge kişiler, güzelliğini utanmazca paylaşanlara asla istek duymamalıdır.

916. İyi hallerini sürdürmek isteyen erkekler baştan çıkarıcı hareketleri olan ayartıcı kadınların büyülerine kapılmamalıdır.

917. İffetsiz kalpleri olan erkekleri yalnızca gözü başka yerde, boş kalpli kadınlar kucaklayacaktır.

918. Anlayışı kıt erkeklerin, kadınların peri kızının şarkısı gibi aldatıcı kucaklamasına yenik düştüğü söylenir.

919. Zarif mücevherleri olan fahişenin yumuşak kolları, kötü ve aptal adamları yutan karanlık bir deliktir.

920. İkiyüzlü kadınlar, sersemleten içkiler ve bağımlılık yapan zarlar, talihin terk ettiği erkeklerle arkadaş olur.

Sarhoşluktan Kaçınma

921. Daima sarhoş olmak isteyen insanlar ne başkalarından ne de şanlarını yitirmekten korkar.

922. Sakın içki içmeyin; illa içilecekse itibar kazanmaya değer vermeyenler içsin.

923. Bir kimse annesinin önünde bile sarhoşken rezil olur, bilgelerin önünde sarhoş olmasına ne demeli?

924. İffet denilen erdemli güzel, sarhoşluk denilen rezilliğe kapılan erkeklere sırtını döner.

925. Kişinin servetini kendini kaybetmek için harcaması cahilce davranmaktır.

926. Devamlı uyuyanlar ölüye, devamlı içki içenler de kendini zehirleyenlere benzer.

927. Bitkin bakan insanlar sarhoşluklarını ele verir, komşuları onlarla acımasızca alay eder.

928. Sarhoşun "Hiç içmem," demesi boşadır, kendi aklını aldatması çok geçmeden ortaya çıkar.

929. Sarhoşu kendine getirmek, su altında boğulmuş birini meşaleyle aramaya benzer.

930. Bir sarhoş ayıkken başka bir sarhoşu gördüğünde neden sarhoşluğun kendine verdiği zararı unutarak onu küçümser?

Kumar

931. Kazansan bile kumar oynama; her kumar kazancı seni oltaya çeken bir yemdir.

932. Bir kere kazanıp yüz kere kaybeden kumarbazın mutluluk ve kazancı nedir ki?

933. Sürekli yuvarlanan zarlarla meydan okuyanlar, aslında kendi servetlerini başkalarına yuvarlayıp durur.

934. Kumar türlü felaketler getirir, insanın adını rezil eder, geride yoksulluktan başka bir şey bırakmaz.

935. Her şeyi kazanma arzusuyla zar aşkına kapılanların elinde, zar salonu ve zardan başka bir şey kalmaz.

936. Kumar denilen felaket tanrıçasına yakalananlar bu dünyada aç dolaşır, öbür dünyada da yanar.

937. Zar salonunda öldürülen zaman, atadan kalan zenginliği ve insanın karakterini öldürür.

938. Kumar malı mülkü götürür, yalanı öğretir, cömertliğe son verir, sonsuz felaket getirir.

939. Kendini kumara kaptıranlar şu beşini kaybederler: Para, ün, bilgi, yiyecek ve giyecek.

940. Kumarbaz kaybettikçe, tıpkı acı çeken bedene yapışan ruh gibi, zarını daha çok sever.

Hekimlik

941. Hekimler derler ki hastalıklar hava, ateş ve suyun fazlalığı ya da azlığından doğarlar.

942. Yediklerini sindiren kişinin ilaca ihtiyacı yoktur.

943. Yemeği iyi sindir, ağır ve ölçülü ye, yaşam süreni uzat.

944. Aç olduğunuzdan, yemeğin sindirilir olduğundan emin olun, o zaman uygun şeyler yersiniz.

945. Uygun besinleri ölçülü yiyen kişide hastalık diye bir şey olmaz.

946. Ölçülü yemek yiyen sağlıklı ve mutlu olur, açgözlülükle yiyense sağlıksız ve mutsuz.

947. Kendini sınırsızca, tıka basa doyuran kişinin çok sayıda hastalığı olur.

948. Hastalığa tanı koy, nedenini öğren, uygun ilacı bul ve onu beceriyle kullan.

949. İyi bir hekim, hastasının durumunu, hastalığın tabiatını, yılın mevsimini iyi bilendir.

950. Hekimlik dört parçadan müteşekkildir: Hasta, hekim, tedavi ve hasta bakıcı.

3. Çeşitli Konular

Soyluluk

951. Yanlıştan korkmanın ve daima doğru olanı yapmanın soylularda görülmesi normaldir.

952. Soylu kişiler şu üçünü mutlaka gösterir: Doğru davranış, dürüstlük ve tevazu.

953. Soylu kişiyi şu dördü tanımlar: Güleryüz, cömert kalp, tatlı söz, kimseyi küçümsememe.

954. Sonsuz zenginliği olsa bile soylu kişi uygunsuz davranışlarda bulunmaz.

955. Kazançları kesilse bile köklü aileden gelenler cömert karakterlerini bozmaz.

956. Ailelerinin kusursuz onurlarını korumak isteyenler kusurlu bir eylemde bulunmaz.

957. Soylu kişinin kusurları Ay'daki kara benekler gibi açıkça görülür.

958. Soylu kişi eğer sevgiden yoksunsa, soylu bir aileden geldiği kuşkuludur.

959. Toprağın niteliğini tohumlar gösterir, ailenin niteliğini ise sarf edilen sözler.

960. Büyüklük isteyenler tevazu istesin, aile onurunu korumak isteyenler saygı göstersin.

Onur

961. Ölüme yol açsa bile onuru yok eden davranışlardan kaçın.

962. Onurlarını sürdürmek isteyenler, ün kazandıracak olsa bile onursuz bir iş yapmamalıdır.

963. Zenginlikte ve bollukta eğik dur, yoklukta ve sıkıntıda ise dik.

964. Onurlu kişilerin yüksek statüden düşmeleri saç telinin baştan düşmesi gibidir.

965. Zerre kadar küçük de olsa aşağılık bir iş kişinin dağ gibi olan onurunu yok eder.

966. Yeryüzünün şanını, cennetin korumasını sağlamadığına göre hakaret eden kişinin peşinden niye gidilir?

967. Hakir görenlerin peşinden koşup durmaktansa bulunduğun yerde ölmek daha iyidir.

968. Onurunu kaybettikten sonra soylu kişinin bedenini koruyan herhangi bir ilaç bulunabilir mi?

969. Onurunu kaybeden soylu kişiler, tüylerini yitiren Yak öküzünün yaptığı gibi yaşamlarından vazgeçer.

970. Onursuzluğa katlanmaktansa ölümü yeğleyen onurlu insanları bütün dünya metheder.

Büyüklük

971. Büyüklüğe ulaşmayı istemek övünçtür, böyle bir düşünceden uzakta yaşamak ise utanç.

972. İnsanlar doğuştan eşittir fakat davranışlarının nitelikleri onları farklılaştırır.

973. Düşük insanlar yükselseler de yüksekte olamazlar, yüce insanlar ise düşseler bile düşmüş sayılmazlar.

974. Büyüklük, bir kadının iffetini koruması gibi, onu koruyup kollayanlara ait olur.

975. Özünde büyüklük olan insanlar başarılması zor işleri başarırlar.

976. Alçak kişiler büyüklerin meclisinde yer almaz, onlara da hiç özenmez.

977. Dar kafalının önemsediği şeyler sadece onun cehaletini artırmaya yarar.

978. Büyük kişiler her zaman alçakgönüllüdür, alçaklar ise hep övünerek kendilerini küçültür.

979. Büyüklük kibrin olmadığı yerde barınır, alçaklık ise daima kibirle birlikte yaşar.

980. Büyüklük başkalarının zayıflığını sessizce saklar, alçaklar ise bunu hep açığa vurur.

Kusursuz Davranış

981. Kusursuz davranış sahibi olan, bilinçli kişilerin iyi olan her şeyi kazanmaları doğaldır derler.

982. Kusursuz insanlar için tek değer iyi karakterdir, başka bir meziyeti o kadar önemsemezler.

983. Sevgi, alçakgönüllülük, edep, merhamet ve doğruluk: Bu beşi kusursuzluğun sütunlarıdır.

984. Öldürmekten kaçınmak kefaretin özüdür; başkalarının kusurlarını söylememek kusursuzluktur.

985. Alçakgönüllülük güçlünün gücü, bilge kişininse düşmanlarına karşı silahıdır.

986. Kusursuzluğun temeli, aşağı kişilerden gelecek bir yenilgiyi bile kabul etmektir.

987. Kötülere bile iyi davranamadıktan sonra kusursuz eylemin nasıl bir kazancı olabilir?

988. Karakteri güçlü olan kişi için yoksulluk bir eksiklik değildir.

989. Kusursuzluk denizinin kıyısı olanlar boğulmaz, yıllar geçse de aynı kalırlar.

990. Koca dünya yıkılmadıkça kusursuz kişinin kusursuz erdemi asla kaybolmaz.

Nezaket

991. Bir kimse yanına yaklaşılabilir biriyse nezaket hassası da ona yaklaşır derler.

992. İyi bir ailede doğmak ve sevgi dolu bir nezaket insanlara iyi davranmanın iki nedenidir.

993. İnsanlar arasındaki benzerlik bedenlerinden değil, benzer nezaket özelliklerinden gelir.

994. Dünya her zaman verimli çabayı ve nazik yardımseverliği birleştirenlerin nezaketini över.

995. Şakayla bile söylense küçümseyen sözler acı verir, insan doğasını bilen kişi düşmana bile iyi davranır.

996. Nazik insanlar var oldukça dünya da var olur; onlar olmazsa koyu bir karanlığa gömülür.

997. Akılları bir testere gibi keskin dahi olsa insani inceliğe sahip olmayanlar bir ağaç kütüğüne benzer.

998. Adaletsiz davranan düşmanlara karşı bile saygısız davranmak utanç vericidir.

999. Gülümseyen kişiler olmadıkça bol bol gün ışığı alan bir dünya bile karanlıkta demektir.

1000. İnsanların aralarında yaratamadıkları tatlı bir nezaket kötü kabın içinde ekşiyen süte benzer.

Yarar Getirmeyen Zenginlik

1001. Büyük zenginlik toplamış fakat zevkini süremeyen kişi yararsız bir yığın içindeki ölüye benzer.

1002. Zenginlik her şeydir diyerek istifçilik yapan kör sefil bir ifrit olarak doğmaya mahkûmdur.

1003. Zenginlik istifleyenler bu dünyaya yüktür, kayda değer bir ünleri olmaz.

1004. İstifçiliği yüzünden tek bir kişi tarafından bile sevilmemiş kişinin yaşamaya değer neyi vardır?

1005. Başkalarına vermiyor, kendi de zevkini sürmüyorsa bir yığın zenginlik içinde oturmanın ne yararı vardır?

1006. Kendine ya da layık yerlere harcanmayan bir servet, berbat bir lanetten başka bir şey değildir.

1007. İhtirasla saklanan ve ihtiyacı olana verilmeyen servet, güzel bir kızın hiç evlenmeden yaşlanmasına benzer.

1008. Kimsenin sevmediği zengin adam, köyün ortasındaki zehirli meyve ağacı gibidir.

1009. Sevgi, huzur ve vicdandan yoksun kişi biriktirdiği servetin başkaları tarafından yendiğini görecektir.

1010. Cömert kişinin kısa süren yoksulluğu, çok yağan yağmurlardan önceki kuraklığa benzer.

Utanç

1011. Kızlar doğal olarak utanır, oysa gerçek utanç kötü işler yapınca duyulur.

1012. Yeme-içme, giyim ve benzeri şeyler herkes için aynıdır, iyi kişiyi ayırt eden utanma duygusudur.

1013. Yaşam bedene tutunur, kusursuz iyilikse sadece utanmayı bilenlere tutunabilir.

1014. Utanma kusursuz insanın süsü değil midir? O olmadığı zaman görünen cafcaflı hâl bakanlara korkunç gelmez mi?

1015. Başkalarının utancını kendi utancı gibi görenleri bu dünya bir "nezaket evi" gibi görür.

1016. Büyük insanlar, utanmayı bilenlerin koruduğu bu dünyayı bencilce çiğnemekten sakınır.

1017. Utanca değer verenler onu canla başla korur, yaşamak uğruna ondan vazgeçmezler.

1018. Başkalarının utandığından utanmayan kişiden erdemin kendisi utanıp kaçar.

1019. Kötü davranış aileyi yok eder, utanmazlık ise iyi olan her şeyi yakar.

1020. İnsanların utançtan yoksun yaşamları sahtedir; böyleleri ipli kuklalara benzer.

Topluma Hizmet

1021. Bir kimsenin, "Toplumumu yükseltmek için çabalamaktan asla vazgeçmeyeceğim," demesinden daha büyük bir şey yoktur.

1022. Çabalamaktan ve bilgece hünerler sergilemekten hiç bıkmayan kişi toplumunu kalkındırır.

1023. Tanrı,[3] yaşadığı toplumu kalkındırmaya yemin etmiş kişinin [âdeta] önünde belirerek yol gösterir.

1024. Toplumunu kalkındırmak için çok çalışana, hiç plan yapmasa da başarı kendiliğinden gelir.

1025. Toplumunu dürüstçe kalkındırmak isteyenin etrafını tüm dünya sevgiyle sarar.

1026. Bir kimsenin gerçek cesareti toplumunun başına geçip onu kalkındırmasıyla ölçülür.

1027. Tıpkı savaş alanında olduğu gibi toplumda da yük işi en iyi bilenin omuzlarına biner.

1028. Toplumunu kalkındırmanın mevsimi yoktur, gecikmek giderilemeyen kusurlar yaratır.

---

3 Thiruvalluvar burada tanrı (theyvam) sözcüğünü kader veya tabiat anlamında kullanmıştır.

1029. Toplumun kötülüklerine karşı kendini siper eden kişinin bedeni acılarla dolu bir kaba dönüşmesin mi?

1030. Koruyan, destekleyen iyi insanlar olmazsa, toplumun üzerine felaketin baltası düşer.

Ziraat

1031. Nereye gidilirse gidilsin mutlaka bir çiftçinin sabanı görülür, tüm zorluğuna rağmen ziraat en önemli iştir.

1032. Çiftçiler bu dünyanın temel taşıdır, onlar ziraat yapamayan bütün insanları sırtlarında taşırlar.

1033. Saban sürerek yaşayanlar kendi kendilerine yeter, diğerleri yaşamak için onlara muhtaçtır.

1034. Birçok krallığın gücü, çiftçinin boy atmış ürünlerinin gölgesinde ezilecektir.

1035. Kendi elleriyle ürün yetiştirmiş olanlar asla dilenmez, kendilerine açılan elleri de asla geri çevirmez.

1036. Tarla sürenler ellerini kavuşturup tembel tembel dururlarsa, aynı şekilde duran keşişler yaşayamaz.

1037. Toprak kuruyup tarla azalsa bile ürün, bir avuç gübre ile yeniden yeşerir.

1038. Tarlayı sürdükten sonra gübrelemek, suladıktan sonra da korumak çok önemlidir.

1039. Toprak sahibi toprağıyla bizzat ilgilenmezse, toprak reddedilmiş bir kadın gibi somurtur.

1040. Fakir olduğunu söyleyen tembel insanları gördüğü zaman Toprak Ana onlara sadece gülecektir.

Yoksulluk

1041. Yoksulluktan daha eziyet verici olan şey yine yoksulluğun kendisidir.

1042. Alçak yoksulluk bu dünyada mutluluğun, öbür dünyada da kurtuluşun önüne geçer.

1043. Yoksulluğun diğer adı olan açgözlülük atalarla övünmeyi de güzel konuşmayı da mahveder.

1044. Yoksulluk yüksek sınıftan doğanlarda bile bozulma ve dikkatsizlik yaratır.

1045. Yoksulluk, bir sürü başka sefalete yol açan tek beladır.

1046. Yoksul derinlemesine algılasa ve güzel konuşsa bile sözlerinin hiçbir zaman bir ağırlığı yoktur.

1047. Yoksullukla lanetlenen kişiyi kendi annesi bile yabancı gibi görür.

1048. Dün beni öldürmeye çalışan yoksulluk bugün geri gelmeyecek mi?

1049. İnsan ateşin ortasında bile uyuyabilir fakat yoksulluğun içinde gözlerini bile kapayamaz.

1050. İntihar edemeyen zavallı yoksullar komşunun tuzuna, çorbasına muhtaçtır.

Dilenme

1051. Varlıklı bir insandan dilenebilirsin, geri çevirirse bu onun hatası olur, senin değil.

1052. Dilenilen şey hiçbir yük hissi, bir keder yaratmadığında, yalvarmak zevkli bile olabilir.

1053. Dilencilere karşı görevini bilen cömert kişilerin karşısında dilenmek güzel bile olabilir.

1054. Rüyalarında bile kimseyi geri çevirmeyen insanlar vardır, onlardan dilenmek lütuf vermektir.

1055. Dünyada elindekini esirgemeyen insanlar oldukça, karşılarında dilenme cesareti gösterenler de olur.

1056. Reddetmenin sefaletinden kaçanlar yalvarmakta bir rezillik görmezler.

1057. Alay etmeden ve küçümsemeden verenleri gören mutlu bir kalp daima sevinir.

1058. Dilencileri olmayan bir dünya merhametten yoksundur, bu haliyle üzerinde kuklaların oynadığı bir sahneye benzer.

1059. Kimse yalvarıp sadaka istemeseydi cömert insanlar hangi fırsatla nam salardı?

1060. Dilenen kişi reddedildiğinde öfkelenmemelidir, çünkü yoksulluğunun nedeni kör talihidir.

Dilenmekten Çekinme

1061. Asla geri çevirmeyen değerli insanlar bile olsa, dilenmemek dilenmekten bin kat daha iyidir.

1062. Yaratıcı, insanlardan dilenerek yaşamalarını istiyorsa, insanlar da onun bir dilenci olarak ölmesini isteyebilir.

1063. "Yoksulluğun acısını yalvararak dindireceğim," demekten daha büyük bir aptallık yoktur.

1064. Dünya, en büyük yoksullukta bile yalvarmaya yeltenmeyen insanların itibarını veremeyecek kadar küçüktür.

1065. Sulu yulaf ezmesi bile olsa hiçbir şey insanın kendi emeğiyle kazandığı gıdalardan daha lezzetli olamaz.

1066. Bir ineğe[4] su istemek için bile olsa, dile dilenmekten daha tatsız gelen bir şey olamaz.

1067. Tüm dilencilerden dileğim şudur: Dilenmek zorunda kalınca cimrilerden dilenmeyin.

1068. Dilenme denilen çürük gemi reddetme kayalıklarına çarptığında paramparça olur.

1069. Dilenmenin müşkülatını düşünmek kalbi eritir, dilenciyi reddetmekse kalbi parça parça eder.

1070. Yoksul olduğunu bile bile dilenciye "Hayır," diyerek onu öldüren kişiyi bu sözü acaba ne hale getirir?

---

4 İnekler Hint kültür ve inancında kutsal varlıklar sayıldıkları için burada en yüksek dereceden örnek olarak kullanılmıştır.

Alçaklık

1071. Alçak kişi görünüşte insana benzer, böyle bir benzerliği başka türlerde göremeyiz.

1072. Alçaklar iyi insanlardan daha mutludur çünkü onlar bilinçli olmanın verdiği acıyı çekmez.

1073. Alçaklar tanrılara benzer, tıpkı onlar gibi istediklerini yaparlar.

1074. Alçak kişi kendinden daha alçağıyla karşılaştığında kötülüğüyle onu bastırır, sonra da gururlanır.

1075. Alçakları harekete geçiren dürtü korkudur, biraz da kazanma hırsı.

1076. Alçak kişiler davula benzer, öyle gürültülü konuşurlar ki tüm sırlar ortalığa saçılır.

1077. Alçak yıkanmış elindeki suyu bile çırpıp vermez, ancak çeneye attığı yumruğunu verir.

1078. İyi insan ihtiyaç halinde elindekinden verir, alçağın bir şey vermesi için şekerkamışı gibi ezilip sıkılması gerekir.

1079. Başkalarının yiyip içtiğini, güzel giyindiğini görünce alçak kişi hemen onlara kötülük yapmaya başlar.

1080. Bir felaket baş gösterdiğinde alçaklar hemen kendilerini satar, onlardan da başka ne beklenir?

III. Aşk Üzerine

1. Çekicilik

1081. Bu süslenmiş kadın bir tanrıça mı, bir tavuskuşu mu yoksa bir insan mı? Onu büyülenmiş kalbime sor.

1082. Bakışlarıma karşılık veren şu güzel, ordusuyla birlikte savaşmaya gelen bir periye benziyor.

1083. Daha önce ölümü hiç görmemiştim, şimdi kadın biçimindeki yaratığın gözlerinde görüyorum.

1084. Bakanın canını alacakmış gibi duran o güzel gözler, naif kadının tabiatına ne kadar ters!

1085. Bu bir çift göz mü, ölüm tanrısı ya da ceylan gözü mü? Bu kadının bakışları üçüne de benziyor.

1086. Çatılmış yay kaşları gözlerine siper olsa, benim de kederle titrememe neden olmazlardı.

1087. Şu genç kızın dolgun memelerini örten örtü, kızışmış fillerin gözlerine bağladıkları örtüye benziyor.[5]

5 Ortalığı dağıtmasın diye kızışmış fillerin gözleri bir örtüyle bağlanır.

1088. Savaş alanında korkunç düşmanlara korku saldığım gücüm onun kaşları karşısında yok olup gidiyor.

1089. Mahcup gözlerle ve alçakgönüllülükle süslendikten sonra başka süse gerek var mı?

1090. İmbikten geçirmedikten sonra şarap tat vermez, işte aşk dolu bir bakış da böyledir.

İşaretler

1091. Güzel kadının bakışlarının iki anlamı vardır: Biri öldüresiye acı verir, diğeri ise iyileştirir.

1092. Kaçamak bakışlar, aşkla sarılma hazzının yarısından fazlasıdır.

1093. Yüzüne bakıp boynunu büktüyse bu, "Aşk çiçeğini sula," anlamına gelir.

1094. Ona baktığımda yere bakar, ama bakmadığımda bana bakıp zarifçe gülümser.

1095. Doğruca bakmaktan çekinmez, bir de göz kırpıp gülümsüyormuş gibi yapar.

1096. Sanki yabancı gibi huysuz konuşsalar da çok geçmeden dostça sözleri gelir.

1097. Öfkeli bakışlar ve acı sözler âşıkların birbirlerine kayıtsızmış gibi görünme çabalarıdır.

1098. Ona baktığımda bana merhametle bakıp zarifçe gülümsüyorsa içim rahatlar.

1099. Birbirine yedi kat yabancı gibi bakmak sadece kusursuz âşıkların becerebileceği bir iştir.

1100. Bakışlar uyumla birbirine karışıyorsa ağızdan çıkan sözlerin önemi yoktur.

Birleşmenin Hazzı

1101. Görme, koklama, işitme, tatma ve dokunma duyularının hepsini aynı anda bu bilezikli güzelde bulurum.

1102. Hastalık ve çaresi ayrı ayrı şeylerdir; bu mücevherli kadınsa hem hastalık, hem çare.

1103. Lotus gözlü Tanrı'nın cenneti bile sevgilinin tatlı kollarında uyumaktan iyi olamaz.

1104. Ateşi ondan uzakken daha çok yakıyor, yakınıma gelinceyse serinlik başlıyor.

1105. Çiçeklerle süslü saç lülelerinin örttüğü omuzlarına sarıldığımda aradığım tüm hazzı bulmuş olurum.

1106. Bu güzelin omuzlarında abıhayat olmalı, çünkü sarıldığım zaman beni canlandırıp haz veriyor.

1107. Bu kıza sarılmak kendi kazancınla yemek, onunla paylaştığınsa kendi evinde yaşamak kadar haz verici.

1108. Sevenler birbirlerine öyle ateşli sarılacaklar ki nefes dahi geçemeyecek aralarından.

1109. Kavga etmek, barışmak ve tekrar sarılmak aşkın tamamlayıcı meyveleridir.

1110. Cahil öğrendikçe öğrenmek ister, erkek de bu süslü kadınla birlikteliği hiç bitmesin ister.

Güzelliğin Övgüsü

1111. Ey narin Aniççham[6] çiçeği! Sevdiğim senden daha narin.

1112. Ey kalbim, ne kadar şaşkınsın! Bütün çiçekleri onun gözleri sanıyorsun.

1113. Güzelin tarifi: Omuzları bambu, dişleri inci, gözleri mızrak, kokusu amber.

1114. Mavi zambak eğilip baksa şöyle der: "Ben bu güzelin gözleri kadar güzel olamam."

1115. Narin belini Aniççham çiçekleriyle süslemiş, o kadar ince ki beli neredeyse kırılacak.

1116. Ay ile güzel kızın yüzünü karıştıran yıldızlar, yollarını şaşırıp kayboldular.

1117. Ayda görülen benekler hiç sevdiğimin yüzünde görülebilir mi?

1118. Sevgili Ay, sevdiğim gibi sevilmek istiyorsan onun gibi parlamalısın.

1119. Ey Ay, o çiçek gözlü güzele benzemek istiyorsan onun gibi ortalıkta çok görünme.

---

6 Aniççham Malar (Anagallis arvensis). Kırmızı, turuncu, mavi renkleri olan, farekulağı diye de bilinen küçük bir çiçek türü.

1120. O güzelin ayakları o kadar narin ki Aniççha çiçeği veya kaz tüyleri ona dikenli Narençi[7] meyvesi gibi gelir.

Sevgilinin Övülmesi[8]

1121. Yumuşakcık konuşan o güzelin beyaz dişleri süte, dudakları da bala benzer.

1122. Bu kızla benim aramdaki bağ ruhla bedenin birleşmesi gibidir.

1123. Gözbebeğim bırak gözümü, kaybol! Sevdiğime daha uygun bir yer yok çünkü.

1124. Sevdiğimin bana sarılması hayattır, benden ayrılması ise ölüm.

1125. Hatırlama sadece unutulana gerekir; oysa ben, onun göz kamaştırıcı parlak gözlerini unutabilir miyim?

1126. Sevgilimin hayali öyle ince ki, gözlerimi kırpıştırıp dursam da ne canı yanar ne de kaybolur gözümün önünden.

1127. Sevgilim içinde yaşadığı sürece gözlerimi boyayamam, bir anlığına bile gözümden gizlenmesini istemem.

1128. İçimdeki sevgiliyi yakmasın diye sıcak bir şey yiyemem, acı çekmesine dayanamam.

1129. Kaçacak diye gözlerimi bile kırpamam, sonra ona herkes kaçtı diye, "Kalpsiz," der.

---

7 Dokununca acı veren ve meyveleri dikenli olan bir bitki.

8 1121-1125 erkek kadına, 1126-1130 kadın erkeğe hitap eder.

1130. Sevdiğim hep kalbimde yaşıyor; oysa herkes sevmediği için beni terk etti sanıyor.

Arsızlık[9]

1131. Birleştikten sonra daha fazlasını bulamayınca çare palmiye dalından ata binmektir.[10]

1132. Utançtan kurtulmak için acı çeken ruh ve beden çareyi palmiyeden ata binmekte bulur.

1133. Tevazu ve yiğitlik bir zamanlar benimdi, şimdi bana düşen şehvetle bindiğim palmiye at.

1134. Heyhat, tevazu ve yiğitlik kayığı şehvetin sert akıntılarıyla aldı başını gitti.

1135. Bilezikli elleriyle bana verdiği palmiyeden bir at ve gece boyu çekeceğim keder.

1136. Sevgilinin hayaliyle gece boyunca gözümü kırpmam, palmiyeden atı düşünür dururum.

1137. Tutku denizine düşseler bile kadınlar için palmiye ağacına binmek uygun değildir.

1138. Kadın acımasız ve korkusuz bir aşka kapılırsa tüm sırları ortalığa dökülür.

1139. Herkesten saklayayım derken aşkım şehrin tüm sokaklarına saçıldı.

---

9 1131-1137 erkek kadına, 1138-1140 kadın erkeğe hitap eder.

10 Âşığına kavuşamayınca yaptığı resmini, palmiye dalından atına bindirip şehirde tur atan âşığa kral ve insanlar acımış ve evlenmesi için yardım etmişler. (Sundaram, *The Kural*, s. 167).

1140. Yabancılar bile bize gülüyor, fakat bizim çektiklerimizi bilmiyorlar.

Söylentiler[11]

1141. Söylentiler umudu canlandırır, neyse ki onları yayanlar bunu bilmez.

1142. Onun gözlerinin güzelliğini bilmeyenler, tutmuş benim hakkımda söylenti yayıyor.

1143. Sahip olmadığıma sahipmişim hissini yaşatan söylentileri neden hoş karşılamayayım?

1144. Söylenti, tutkumun şiddetini artırır; onsuz zayıflar ve ziyan olur.

1145. Keyfi yerinde olana içkinin iyi gelmesi misali, söylentiye konu olan aşk da bana iyi gelir.

1146. Sevgilimi sadece bir gün görsem bile, koca bir yılan ayı yutmuş gibi söylenti yayarlar.

1147. Bu aşk belası söylentilerle gübrelenir, annemin sitemleriyle sulanır.

1148. Aşkı dedikoduyla bastırmaya çalışmak, ateşi yağ dökerek söndürmeye benzer.

1149. "Korkma," diyerek gittiğinde öyle utandım ki söylentiler daha beni ne kadar utandırabilir?

---

11 1141-1145 erkek kadına, 1146-1150 kadın erkeğe söylüyor.

1150. Kasaba dedikodusu istediğim bir şeydir, zira sevdiğimin arzusunu besler.

2. Evlilik Sonrası Aşk

Ayrılık

1151. Bu ayrılık değilse bana söyle; çabucak döneceksen de sadece dönüşünü beklemeye dayanabileceklerle vedalaş.

1152. Vaktiyle ufak bir bakışı bile yeterdi bana, şimdiyse kucaklasa bile kaybetme korkusuyla doluyum.

1153. Sözünden cayıp gitme ihtimalini biliyorken güven duymak ne zor!

1154. Aşkını gösterene, güven verip gidene inanmak, inananın mı kusurudur?

1155. Beni kurtarmak isteyen onun gidişini engellesin; giderse bir daha asla sarılamayız.

1156. Çekip gitmekten söz eden zalimin dönüp seveceğini düşünmek boştur.

1157. Kollarımdan kayıp düşen bileziklerim erkeğimin bırakıp gittiğini söylüyor.

1158. Yabancılar arasında yaşamak acı verici, sevdiğinden ayrı kalmak ise çok daha acı.

1159. Ateş dokunduğunda yakar, aşk acısı ise uzaktan bile yakıyor.

1160. Katlanılması imkânsız ayrılık acısına katlanarak keder içinde yaşamaya devam etmek ne tuhaf!

Şikâyet

1161. Bu acıyı başkalarından saklarım, fakat deştiklerinde bir kaynak misali akıtırım.

1162. Bu acıyı buna sebep olandan saklayamam, ona anlatırken de utancımı gizleyemem.

1163. Aşk ve utanç hayatta omuzlarıma öyle ağırlık verdi ki bedenim onları taşıyamıyor artık.

1164. Aşk denizini görüyorum fakat onu güvenle geçecek bir kayığım yok.

1165. Dostluğu bunca kedere sebep oluyorsa düşmanlığa ne gerek var?

1166. Aşkın hazzı deniz kadar engindir, aşk acısınınkiyse daha da engin.

1167. Korkunç aşk denizinde kıyıyı görmeden yüzerim; bir başıma karanlıkta yaşarım.

1168. Zavallı gece, tüm canlıları uykuya sevk eder; biricik yoldaşıysa benim.

1169. Şu uzun geceler bana acı çektiren kalpsiz zalimden de zalim.

1170. Gözlerim de yüreğim gibi ona ulaşabilseydi, gözyaşı denizinde debelenip durmazlardı.

Kederli Gözler

1171. Onu bana gösteren ve bu onmaz derdi başıma açan gözlerim, neden şimdi onun için kederle ağlıyorsunuz?

1172. Vaktiyle hiç düşünmeden ona bakan boyalı gözler, neden şimdi kendi hatası yüzünden oluşan kedere katlanıyor?

1173. Ona arzuyla bakan gözlerin sonra ağlaması komik değil mi?

1174. Bu boyalı gözler beni ölümcül hastalığa yakalattı, şimdi de kuruyana kadar ağlıyor.

1175. Bu gözler beni aşk denizine attı, şimdi uykusuzluğun acısını çeksinler.

1176. Bana bu aşk hastalığıyla acı çektiren gözler şimdi kendileri acı içinde, oh olsun!

1177. Ona açgözlülükle bakan gözler, şimdi kuruyana kadar ağlayıp durun bakalım.

1178. Sevgisini sözcüklerle gösteriyor, kalbiyle değil; yine de gözlerim onu görmeyince acı çekiyor.

1179. O uzaktayken de uyku girmiyor gözlerime, yakındayken de; hiçbir zaman huzur bulamayacak gözlerim.

1180. İnsanların davul gibi şiş gözlerdeki sırrı anlaması hiç zor değil.

Solgunluk

1181. Sevgilimin yokluğuna katlanıyorsam eğer, yüzümün solgunluğundan niye şikâyet edeyim?

1182. Onun sebep olduğu solgunluk, âdeta gururla kapladı bedenimi.

1183. Benim güzelliğimi ve utancımı çaldı, karşılığında hastalık ve solgunluk verdi.

1184. Düşüncem ve dilim onun tarafından çalınmışken bu solgunluğu nasıl saklayabilirim?

1185. Sevgilim gider gitmez solgunluk bedenime yayılır.

1186. Karanlık nasıl ışığın azalmasını beklerse, solgunluk da sevgilimin ayrılmasını bekler.

1187. Sarılmasından bir an yüz çevirecek olsam, solgunluk koşup bana sarılır.

1188. Herkes, "Solup gitmiş zavallı," der; kimse, "O terk edilmiş," demez.

1189. Benden ayrılan suçluluk duymuyorsa, bırakın hak ettiğim cezayı çekeyim: Solup gitsin bedenim.

1190. Dostlarım beni memnun eden kişiyi zalimlikle suçlamazsa, solduğumun söylenmesi benim hakkımdır.

Karşılıksız Aşk

1191. Sevdiklerinin aşkıyla kutsanmış kadınlar, hazzın çekirdeksiz meyvesine de sahip olmaz mı?

1192. Sevgilinin sevdiğine duyduğu aşk, mevsiminde yağan yağmura benzer.

1193. "Birlikte yaşayacağız," deme gururu, sadece sevgili kocaları tarafından sevilenlere yakışır.

1194. Başkalarının saygısını kazansalar bile, sevdikleri tarafından sevilmeyenler mükemmel değildir.

1195. Beni, benim onu sevdiğim kadar sevmiyorsa, ondan başka bir şeyi nasıl beklerim?

1196. Tek taraflı aşk acı verir, iki tarafın da birbirini sevdiği Kavadi[12] gibi dengede aşklar pek tatlı olur.

1197. Şu kederli ve solgun halime bakın! Aşk Tanrısı sadece beni mi vurmuş?

1198. Sevdiğinden tek bir güzel söz duymadan yaşamak zorunda kalanın kalbi katılaşır kalır.

1199. Sevdiğim aşktan söz etmese de yine de sözleri kulaklarıma tatlı gelir.

1200. Ey kalbim, ıstırabını kalpsiz olanlara anlatacağına denize at, onu da kederinle doldur.

Geçmişe Özlem

1201. Aşk şaraptan bile tatlıdır, hatırlanması bile insanı sarhoş eder.

---

12 Kavadi, Tamil dilinde "yük" demektir. Aynı zamanda fiziksel bir yüktür. Hindu tarafından Murugan'dan (Savaş Tanrısı Skanda'nın güneydeki adı) yardım istemek ve ona yalvarmak için bu yük taşınır. Kavadi Aattam denilen tören genellikle iyileşmeye ihtiyacı olan sevilen bir kişi adına veya ruhsal durumu dengelemenin bir yolu olarak yapılır. İnananlar hac yolu boyunca omuzlarında bir sırıkla bu yükü taşıyıp dans ederek ilerler.

1202. Yalnızlığın acısını hafifletecek en iyi şey, aşkın tatlı hatıralarıdır.

1203. Sevgilimin beni düşünecek olup düşünmemesi, benim hapşıracak olup hapşırmamam gibi bir şey.[13]

1204. O her zaman benim içimde yaşıyor, peki ben de onun içinde yaşıyor muyum?

1205. Beni kalbinde esir ederken, teklifsizce benim kalbime girmeye utanmıyor mu?

1206. Onunla geçirdiğim aşk dolu günleri hatırlıyorum, aksi halde nasıl yaşayabilirim?

1207. Kalbimi yaksa bile sevgilimden aldığım hazzı unutmam, unutsam nasıl yaşarım?

1208. Onu ne kadar düşünürsem düşüneyim bana kızmaz; bu bana bağışladığı en büyük onur değil mi?

1209. "İkimiz biriz," diyen o zalimi düşünmekten güzel ömrüm geçti gitti.

1210. Ey Ay! Parlamaya devam et çünkü sende kalbimi alıp götüren onu görüyorum.

Aşk Rüyaları

1211. Sevgilimden mesaj getiren bu rüyayı görünce nasıl sevineceğimi şaşırıyorum.

---

13 Dönemin yaygın inancına göre hapşıran kişiyi birisi aklından geçiriyor demektir. Ayrıca bkz. 1317.

1212. Boyalı gözlerimi uyumak için bir kapatabilsem, çektiğim acıları rüyamda efendime söyleyeceğim.

1213. Uyanıkken beni hakir göreni uykuda gördüğümde âdeta ömrüm uzar.

1214. Rüyalarım pek hoştur, çünkü uyanıkken arayıp sormayan sevgiliyi rüyamda bulurum.

1215. Onu rüyamda gördüğümde de uyanıkken gördüğüm kadar mutlu oluyorum.

1216. Uyanıklık diye bir şey olmasaydı, rüyamda beni ziyaret eden sevgilim benden asla ayrılmazdı.

1217. Uyanıkken beni acımasızca terk eden zalim ne hakla rüyalarımda bana zulmediyor?

1218. Uyurken omuzlarımdadır, uyandığındaysa hemen kalbime döner.

1219. Rüyalarında görecek sevgilileri olmayanlar, uyanık zamanlarımda beni ziyaret etmeyeni suçlar.

1220. Kadınlar onun beni terk ettiğini söylüyor, onunla rüyalarımda buluştuğumuzu nereden bilsinler?

Akşam Kederlenmeleri

1221. Ey akşam, sen aynı akşam mısın? Hayır, sen evli bir kadının canını almaya gelmiş bir katilsin.

1222. Ey kör karanlık, ömrün uzun olsun! Senin sevgilin de benimki kadar zalim mi?

1223. Bir zamanlar solgun, titreyerek gelen akşam şimdi bana korkunç kederler getiriyor.

1224. İşte sevgilim giderken akşam geliyor ağır ağır; can almaya gelmiş bir katil gibi.

1225. Sabaha ne faydam oldu ki, akşama kötülüğüm dokunsun?

1226. Sevgilim benimleyken akşamın bu kadar zalim olduğunu bilmezdim.

1227. Bu hastalık sabah filizlenir, gün boyu büyür, akşamleyin de çiçek açar.

1228. Akşamın habercisi olan çobanın tatlı kavalı, benim için öldürücü bir silah artık.

1229. Beni boğan akşam geldiğinde bütün kasabanın kafası karışır, herkes kederlenir.

1230. Bugüne kadar sönmemiş hayatım, şimdi bu sersemleten gecede efendimin düşüncesiyle kayboldu gitti.

Solma

1231. Dayanılmaz kederlere katlanırken, gözlerin uzağa gidenler için ağlar ve güzel kokulu çiçeklerin bakışlarından kaçınır.

1232. Ağlamaktan rengini kaybetmiş solgun gözler, sevgilinin kabalığına sessiz kalıp ihanet ettiğini açığa vurur.

1233. Birleşirken kabaran omuzlar şimdi herkese ayrılığın haberini veriyor açıkça.

1234. Efendin ortada yokken ince omuzların düşer, bileziklerin bileğinden kaymaya başlar.

1235. Düşmüş omuzlar, kaymış bilezikler, solmuş güzellik, sevgilinin zalimliğine işaret ediyor.

1236. Çöken omuzlara, kayan bileziklere katlanırım, fakat sevgilime zalim denmesi katlanılmaz.

1237. Ey kalbim, haykırarak o zalime çökmüş omuzlarımı anlatarak zafer kazanabilir misin?

1238. Bir kereliğine ona sarılan kollarımı gevşettim, zavallı altın bilezikli kızın yüzü soldu.[14]

1239. Sarılmamızın arasına soğuk bir rüzgâr sızınca, yağmur bulutu gibi iri gözleri soldu gitti.

1240. Parlak alnının solduğunu gören gözleri de acı içinde soluklaştı.

Kalple Konuşma

1241. Ey kalbim, bu onmaz hastalığı geçirecek bir çaren yok mu?

1242. Ey kalbim, seni sevmeyen için acı çekmen ne aptalca!

1243. Ey kalbim, bu hastalığa neden olan kalpsizin tekiyken burada kalıp acı çekmenin ne faydası var?

1244. Ey kalbim, kurtar beni gözlerimden; yoksa onu görme isteğiyle beni yiyip bitirecekler.

14 Önceki iki cümle kadına, bundan sonraki üç cümle ise erkeğe aittir.

1245. Ey kalbim, sevdiği halde sevmeyen, şimdi benden nefret ettiğini neden söylemesin?

1246. Ey kalbim, öfken sahte! Onu görür görmez pes edip coşacaksın.

1247. Ey benim güzel kalbim! Ya sevmeyi bırak ya da utanmayı! İkisine birden katlanamıyorum artık.

1248. Ey kalbim sen aptalsın, çünkü merhametsiz dediğinin peşinden gitmeyi hiç bırakmıyorsun.

1249. Ey kalbim, sevgilim senin içindeyken bir başka kalbi kim arar?

1250. Beni bırakıp gideni kalbimde daha fazla muhafaza edersem, içimde güzel olan ne varsa kaybedeceğim.

Utangaçlığı Bırakma

1251. Şehvetin baltası, utanç sürgüsüyle kapatılmış iffetin kapısını kırar.

1252. Şehvet öyle bir ateş ki, aklımı gece yarısında bile merhametsizce rahatsız ediyor.

1253. Aşkımı boş yere saklamaya çalışıyorum, bir hapşırık gibi istemeden kendini ele veriyor.

1254. Kendimi tuttuğumu söylesem de, aşkım herkesin içinde gizlendiği yerden çıkıveriyor.

1255. Aşk hastaları kayıtsızca uzaklaşan sevgilinin peşinden asla gitmeyen haysiyeti tanımaz.

1256. Nasıl bir tutkudur bırakıp giden sevgilinin peşine düşüren?

1257. Sevdiğim aşkta istediğim şeyi yapınca, bütün mahcubiyetimi unuturum.

1258. Kurnaz âşığın ayartıcı sözleri, kadınlık kalelerini yıkan silah değil mi?

1259. Küsüp geri çekilsem bile hemen dönüp ona sarılmak isterim.

1260. Küçük bir dokunuşla kalbi ateşteki yağ gibi eriyen küs kalabilir mi?

Karşılıklı Özlem

1261. Onu görmediğim günleri duvara çizen parmaklarım yıprandı, gözlerim soldu, görmez oldu.

1262. Ey mücevherli kadın, onu unutacak olursam bileziklerim düşsün, öbür dünyada bile güzelliğim kalmasın.[15]

1263. Aşkını kurban edip zafer peşine giden yiğit sevgilinin dönüşünü bekliyorum hâlâ.

1264. Karşılık bulamadığım aşkımın dönüşünü düşünmek bile kalbimin kederden kurtulup sevinçle atmasına neden oluyor.

1265. Sevdiğime doya doya bakayım ki ince omuzlarımın solgunluğu kaybolsun.

---

15 Bir kadın başka bir kadına erkek sevgilisi için söylüyor.

1266. Sevdiğim bir günlüğüne dönse, bütün ıstıraplarım yok olur.

1267. Gözbebeğim döndüğünde geri mi duracağım, sarılacak mıyım; yoksa ikisi de mi?

1268. Kralım savaşıp zafere ulaşsın ki, ben karıma kavuşup akşamların keyfini süreyim.[16]

1269. Uzaktaki âşığının dönüşünü bekleyen için bir gün bir haftaya bedeldir.

1270. Eşimin kalbi kırıldıktan sonra dönmemin, beni kabul etmesinin, ona sarılmamın ne anlamı olur?

İşaretleri Okumak

1271. Duygularını saklasan bile gözlerin ele veriyor aklından geçenleri.

1272. Şu bambu gibi omuzlarıyla güzelliği gözlerimi dolduran kadın ne kadar mahcup!

1273. Onun güzelliği, kolye ipine dizili inciler arasında bir mücevher gibi göze batıyor.

1274. Onun yarı gülümsemesinde, henüz açmamış tomurcuğun içindeki koku gibi gizli bir şeyler var.

1275. Dar bileziklinin ayağa kalkışı hastalığımı tedavi edecek ilacın ta kendisi!

16 Bunu ve izleyen iki cümleyi erkek söylüyor.

1276. Bana huzur verip mutlu eden kucaklaması, belki de aşktan yoksun olmasına ve eski kederime dayanıyordur.[17]

1277. Bileziklerim bile onun terk edeceğini benden önce anladı.

1278. Sevgilim daha dün benden ayrıldı ama bir hafta olmuş gibi sararıp soldum.

1279. Bollaşmış bileziklerini, incelmiş omuzlarını ve şişmiş ayaklarını gösterdi; başka bir şeye gerek kalmadı.[18]

1280. Derler ki bir kadın en çok sessiz kaldığı zaman kadındır; aşkını gözleriyle anlatıp savunduğunda...

Yeniden Birleşme İsteği

1281. Düşünceyle memnun etmek, bakışlarla neşe vermek içkiye değil, aşka hastır.

1282. Kadınların tutkusu palmiye meyvesi kadardır ama hep darı kadarmış gibi davranırlar.

1283. Varsın gözlerim beni dinlemeyip istediklerini yapsın, yine de onu görmedikçe tatmin olmayacaklar.

1284. Ah dostum, tam onunla kavgaya hazırlanıyordum ki birden her şeyi unutup yine ona sarıldım.

1285. Kendilerini çizen kalemi göremeyen gözler gibi, yakınıma gelen kocamın kusurlarını göremem.

---

17 Bunu ve izleyen iki cümleyi kadın söylüyor.

18 İzleyen cümleyle birlikte kadının arkadaşının erkeğe söylediği iki cümle.

1286. Kocamı gördüğümde kusurlarını görmem, göremediğim zamanlardaysa sadece kusurlarını görürüm.

1287. Sürükleyip götüreceğini bildiği halde suya atlayanlar gibi, kadın da uzun sürmeyeceğini bildiği halde neden hoşnutsuz davranır?

1288. Seni hırsız! Sarhoşlar utana utana içki arar, ne kadar içene utanç getirse de senin memelerin bana içkinin verdiği zevk gibidir.

1289. Aşk bir çiçekten daha narindir, gerçek doğasını sadece pek az kişi bilir.

1290. Önce numaradan gözlerini kaçırır, sonra gelip sarılması benimkinden daha sıkıdır.

Kalbini Azarlama

1291. Ey kalbim, görüyorsun onun kalbi hep onunla; peki neden sen hiç benimle değilsin?

1292. Ey kalbim, beni sevmediğini görüyorsun da neden sürekli ona musallat oluyorsun?

1293. Ey kalbim, yıkıldığın, dostsuz kaldığın için mi çılgınca onun peşinden gidiyorsun?

1294. Ey kalbim, peşinden gittiğine önce somurtup sonra boyun eğersen sana kim güvenir artık?

1295. Kalbim onunlayken de ondan ayrıyken de endişe içindedir; endişenin ne olduğunu en iyi kalbim bilir.

1296. Kalbimle yalnız kalsam da yine onun dırdırıyla beni yiyip bitirir.

1297. Onu unutmayı beceremeyen budala ve uysal kalbim yüzünden utanmayı unuttum.

1298. Yaşama tutkun kalbim yalnızca onu düşünür ve onu inkâr etmenin doğru olmadığını söyler.

1299. Kendi kalbim bile bana yardım etmeyi reddediyorsa, kederlendiğimde bana kim yardım edecek?

1300. Bir kimsenin kalbi ona yabancıysa, yabancılarla konuşmaya ne lüzum var?

Somurtkanlık

1301. Hemen boyun eğme, biraz somurt, önce çektiği acıyı görelim, sonra sarılırsın.[19]

1302. Somurtkanlık aşkın tuzudur: Azı tat verir, çoğu tadı kaçırır.[20]

1303. Erkeklerin beğenmiyormuş gibi yapanlara sarılmaması zaten acı çekenlere verilen bir ceza gibidir.[21]

1304. Somurtana ters davranmak, solan bitkiyi kökünden kesmeye benzer.

1305. Gözleri çiçeklere benzeyen kadınların utangaçlıkları erdemli kocalar için iyi bir şeydir.[22]

19 Kadının kadın dostu söylüyor.
20 Kadın dostuna yanıt veriyor.
21 Bu cümleyi ve devamındakini kadın erkeğe söylüyor.
22 Buradan itibaren erkek kendi kendine söylüyor.

1306. İçinde somurtma ve utanma olmayan aşk olgunlaşmamış veya çürümüş meyve gibidir.

1307. Çok naz âşık usandırır, birleşmeye engel olur, süresini iyi ayarlamak gerekir.

1308. Üzüntümün nedenini anlayabilecek bir eşim yoksa başka ne kedere ihtiyaç olur ki?

1309. Su gölgede tatlıdır, naz ise seven ve dikkate alan biri varsa güzeldir.

1310. Ancak güçlü bir istek küskün davranarı birlikte olmaya ikna edebilir.

Sahte Tartışmalar

1311. Kadın olarak doğmuş olan herkes sana bakmaktan zevk alır. O yüzden sana sarılmayacağım.[23]

1312. Somurtmaya devam ettiğimde hapşırdı ve ona, "Çok yaşa!" diyeceğimi düşündü.

1313. Biraz çiçekle süslenecek olsam bunu başka bir kadın için yaptığımı söyler.[24]

1314. "Seni başka kadınlardan daha çok seviyorum," desem, "Hangi kadınlardan?" diye sorar.

1315. Bu hayatta senden asla ayrılmak istemiyorum dediğimde gözleri yaşla doldu.

23 Erkeğinin dışarılarda dolaşmasından şüphelenen kadın hayalinden konuşuyor. Bu ve izleyen cümleyi söylüyor.

24 Buradan itibaren erkek konuşur.

1316. Onu hiç unutmadığımı söylediğimde onu unuttuğumu düşünerek kendisini naza çeker.

1317. Hapşırdığımda, "Çok yaşa!" dedi, sonra fikir değiştirip "Kim o?" diye sormaya başladı.[25]

1318. Hapşırmamı tutmaya çalışsam bu defa da "kim o saklamaya çalıştığın?" der.

1319. Ben onu memnun etmeye çalıştıkça memnun olmaz ve "Başka kadınlara da böyle davranıyorsun," der.

1320. Sessiz olduğum anda gözlerimi dikip ona bakarsam "hangi kadınla karşılaştırıyorsun beni?" diye sorar.

Geçici İhtilafın Hazları

1321. Kocam kusurlardan uzak olsa da beni kucaklama şekli, sahte küskünlüğe iter beni.[26]

1322. Kısa süreli küskünlük iğneleri cesaret kırmaz, aksine aşkı güçlendirir.

1323. Aşkın küskünlüğünden daha yüce bir cennet var mıdır kalpleri toprak ve su gibi bir olanlara?

1324. Bu uzun süren sahte küskünlükten kalbimin savunmasını aşacak silah doğar.

1325. Kusursuz olsa da erkeğin sevdiğine kısa süreliğine sarılmamasında bir tür haz vardır.[27]

---

25 Bkz. 1203.

26 Bu cümle dahil dört cümle kadın tarafından söyleniyor.

27 Bu cümleden son cümleye kadar erkek konuşur.

1326. İyi sindirmek fazla yemekten daha iyidir; aşkta da biraz naz yapmak, gerçekten sevmekten daha iyi olabilir bazen.

1327. Âşıkların kavgasında kaybeden galip gelendir; barışma süreci de bunun kanıtıdır.

1328. Onun somurttuğunu ve alnını terleten aşkının zevkini bir daha ne zaman anlayacağım?

1329. Varsın parlak mücevherli mahsustan küssün, gece de ona yalvarıp yakarmam için uzadıkça uzasın!

1330. Küskünlük aşka zevk katar; sonrasında gelen kalpten bir sarılma her şeyi daha güzel kılar çünkü.

Kaynakça

Arokiaswami, M., *The Classical Age of the Tamils*, University of Madras, Chennai, 2011.

Burrow, T., *The Sanskrit Language*, Motilal Banarsidass Publishers, Delhi, 2001.

Chatterji, Suniti Kumar, *Languages and Literatures of Modern India*, Prakash Bhavan, Calcutta, 1962.

English-Tamil, *Tamil-English Dictionary*, Jayalalitha Swamy, Star Publications (PVT.) LTD. New Delhi, 2006.

Kaya, Korhan, *Hindistan'da Diller*, İmge Kitabevi, Ankara, 2005.

Tiruvalluvar, *Kural*, Tamil Dilinden İngilizceye Çeviren: P. S. Sundaram, Penguin Books, New Delhi, 1990.

The Thirukkural, *Thiruvalluvar*, Tamil Dilinden İngilizceye Çeviren: G.U. Pope, Srinivas Fine Arts, Sivakasi, 2012.

Thirukkural, *Universal Tamil Scripture*, Parimelazhagar'ın Yorumuyla Tamil Dilinden İngilizceye Çeviren: Pulavar R. Viswanathan, Bharatiya Vidya Bhavan, Mumbai, 2011.

Thirukkural, *Thiruvalluvar*, İngilizceye Çevirenler: Rev. W.H. Drew, Rev. John Lazarus, Asian educational Service, Madras, 1996.

Tirukural, *Tiruvalluvar*, Ethical Masterpiece of The Tamil People, Satguru Sivaya Subramuniyaswami, Abhinav Publication, New Delhi, 2000.

Thiruvalluvar: Yaşamına dair kesin bir bilgi yoktur. Hindistan'ın güney ucundaki Kanyakumari'de yaşadığı kabul edilir. Buradaki bir adada Thiruvalluvar adına devasa bir anıt dikilmiştir. MS 2. Yüzyıl ile MS 6. Yüzyıl arasında yazıldığı tahmin edilen ve "Tamil Veda", "Güneyin İncili" gibi adlarla tanınan Thirukkural, *sosyal, siyasi, dinî, ekonomik, felsefi, cinsel konular da içeren, hiçbir tanrının anılmadığı bir tür kutsal kitaptır. "Kural kelimesi" çok kısa şiirsel cümle anlamına gelir. Thiruvalluvar eserinde 1330 kuralı erdem, zenginlik ve aşk ana başlıkları altında toplamıştır. Bu cümleler insani değerleri öne çıkarmaları, iyilik ve merhameti överken şiddeti reddetmeleriyle çarpıcı bir evrensellik taşır. 1700'lü yıllarda başta Latince olmak üzere pek çok dile çevrilen* Thirukkural, *genel olarak kusursuz bir didaktik şiir olarak tanımlanabilir.*

Korhan Kaya (1959): Ankara Üniversitesi DTCF Hindoloji Bölümü'nü bitirdi. Aynı bölümde 1990 yılında doktorasını tamamladı, 2003 yılında profesör unvanı aldı. JNU, BHU, Kolkata (Kalküta), Delhi gibi Hindistan'ın önemli üniversitelerinde araştırmalar yaptı. 2015 yılında kendisine Hindistan cumhurbaşkanı ve ICCR tarafından "Seçkin Hindolog" unvanı verildi. Hâlen DTCF Hindoloji Anabilim Dalı başkanlığını sürdüren Korhan Kaya'nın Hindoloji üzerine otuzu aşkın makalesi, Hint dili, edebiyatı ve felsefesi konularında çeviri ve telif olmak üzere yirmi yedi kitabı bulunmaktadır.

9 786254 297601